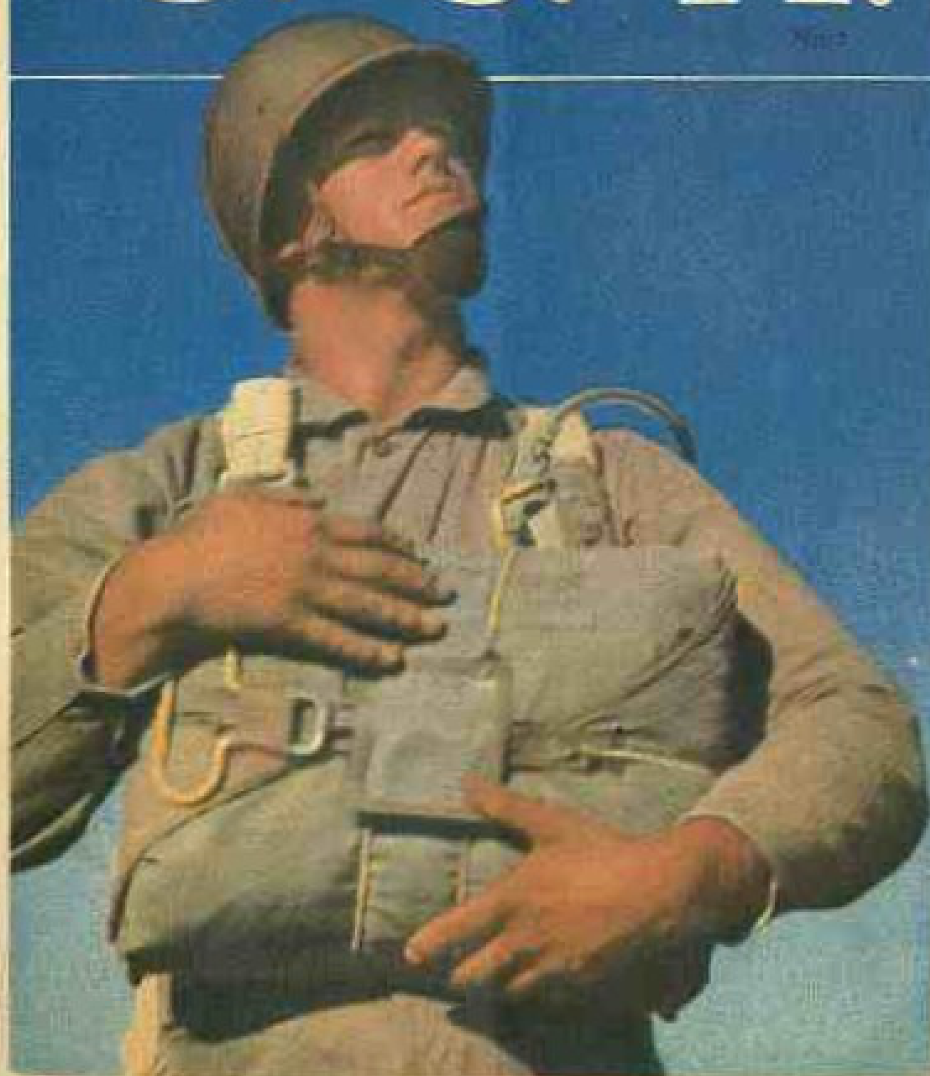
U. S. A.

Admiraal Ernest J. King, Marine der U.S.A.

No. 1 U.S. A. Deel 1

Beknopt beeld van Amerika en de Amerikanen
Uitgegeven door het Amerikaansche Bureau voor Oorlogsinlichtingen

INHOUD

Niet alleen om te blijven leven

Door Franklin D. Roosevelt

Uit zijn boodschap aan het Amerikaansche Congres op 11 Januari 1944

Dit land heeft in de afgeloopen twee jaar actief deelgenomen aan den grootsten oorlog tegen menschelijke slavernij, dien de wereld ooit gekend heeft.

Wij hebben ons bij gelijkgezinden aangesloten om ons te verdedigen in een wereld die ernstig door een heerschappij van bandieten werd bedreigd.

Maar ik geloof niet dat wij, Amerikanen, tevreden zijn als wij den strijd slechts overleven. De offers die wij en onze bondgenooten brengen, leggen ons allen de heilige verplichting op, om ervoor te zorgen dat deze oorlog ons en onze kinderen meer oplevert dan slechts het feit dat wij mogen blijven leven.

Wij zijn één in den vasten wil dat deze oorlog niet weer gevolgd zal worden door een periode, leidende naar een nieuwe ramp— en dat wij niet weer de struisvogel-politiek van isolatie zullen volgen.

Toen Minister Cordell Hull naar Moskou ging in October 1943, en toen ik naar Cairo en Teheran ging in November 1943, wisten wij dat wij en onze bondgenooten het volkomen eens waren in onze wederzijdsche vastberadenheid om te zorgen dat wij dezen oorlog zouden winnen.

Maar er rezen vele belangrijke problemen ten opzichte van den toekomstigen vrede en alles werd met openhartigheid en in harmonie besproken.

In den vorigen oorlog vingen dergelijke besprekingen en dergelijke samenkomsten niet aan, vóór het vuren gestaakt was en de gedelegeerden voor de vredesconferentie bijeen kwamen. Voordien was er geen gelegenheid geweest voor gesprekken van man tot man, die leidden tot wederzijdsch begrip. En het resultaat was een vrede, die geen vrede genoemd kon worden.

Het hoofddoel voor de toekomst, dat voor elk land afzonderlijk en voor al de Vereenigde Volkeren tezamen, besproken werd, is samen te vatten in één woord: Veiligheid.

En dat beteekent niet alleen physieke veiligheid, d.w.z. veiligheid tegen aanvallen van agressieve machten. Het beteekent ook economische, sociale en moreele veiligheid— als lid eener familie van volkeren.

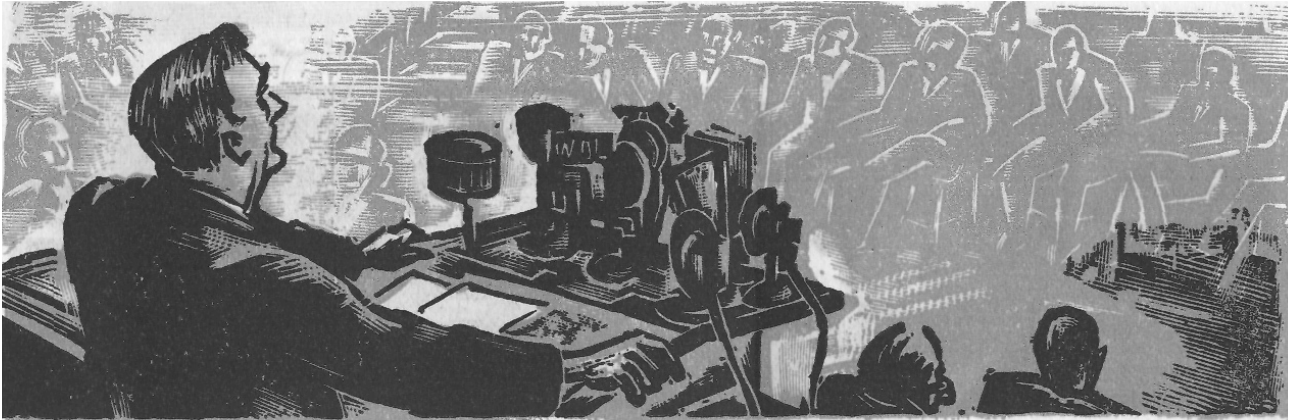
In de openhartige besprekingen, die ik met den Generalissimo, Maarschalk Stalin en Premier Churchill gehad heb, kwam duidelijk tot uiting dat zij allen zeer veel belang stellen in de hervatting van vreedzamen vooruitgang door hun eigen volkeren— vooruitgang naar een betere toekomst.

Al onze bondgenooten verlangen naar vrijheid, om hun land en hulpbronnen tot ontwikkeling te kunnen brengen, hun industrieën op te bouwen, onderwijs en "een kans voor iedereen", te bevorderen en het levenspeil te verhoogen.

Al onze bondgenooten hebben door dure ondervinding geleerd, dat een ware ontwikkeling onmogelijk is, als zij in hun streven gehinderd worden door herhaalde oorlogen— of zelfs oorlogsgevaar.

China en Rusland zijn het volkomen eens met Engeland en Amerika dat 't volgende een vaststaand feit is:

In het welbegrepen belang van alle landen, groot en klein, is het noodig dat alle vrijheidlievende volkeren zich aaneensluiten voor een organisatie van duurzamen vrede. Bij den tegenwoordigen wereldtoestand, zooals het optreden van Duitschland, Italie en Japan bewijst, is een besliste militaire controle op hen die den vrede verstoren, even noodig onder volkeren onderling als onder de inwoners van een gemeente. En even noodzakelijk voor vrede is een behoorlijk levenspeil voor elken man, vrouw en kind in alle landen. Vrijheid zonder vrees hangt altijd af van vrijheid zonder ontbering.

Herhaaldelijk is bewezen, dat wanneer het levenspeil in een land omhoog gaat, ook de koopkracht stijgt— en dat deze stijging een verhooging van het levenspeil in de naburige landen, waarmee het handel drijft, aanmoedigt. Dit is logisch —en deze logica vormde de basis onzer besprekingen in Moskou, Cairo en Teheran...

Wij zijn tot een duidelijk besef gekomen van het feit . . . dat ware individueele vrijheid niet bestaan kan zonder economische veiligheid en onafhankelijkheid. "Behoeftige menschen zijn geen vrije menschen." Menschen die honger hebben zijn het, die een dictatuur doen geboren worden.

Heden worden deze economische waarheden als vanzelfsprekend geaccepteerd. Wij hebben, als 't ware, een tweede Statuut van Rechten geaccepteerd waaronder een nieuwe basis voor veiligheid mogelijk is voor iedereen— ongeacht stand, ras of geloof.

Deze rechten zijn o.a.:

Het recht op nuttig en behoorlijk betaald werk in de industrie, landbouw of mijnen van het land;

Het recht om genoeg te verdienen voor behoorlijke voeding, kleeding en ontspanning;

Het recht voor elken boer om zijn producten zóó te verbouwen en te verkoopen, dat dit hem en zijn gezin een behoorlijk bestaan oplevert;

Het recht voor elken zakenman, groot en klein, om zaken te doen zonder vrees voor oneerlijke concurrentie en monopolies in binnen- of buitenland;

Het recht voor elk gezin op een behoorlijke woning;

Het recht op goede medische hulp en de gelegenheid om gezond te worden en te blijven;

Het recht op afdoende bescherming tegen de financieele gevolgen van ouderdom, ziekte, ongevallen en werkeloosheid;

Het recht op een goede opvoeding.

Al deze rechten beteekenen veiligheid. En nadat deze oorlog gewonnen is moeten wij gereed zijn om vooruit te gaan, in het bezit van deze rechten, naar een nieuwe toekomst van menschelijk geluk en welzijn.

Generaal "Ike" Eisenhower

door Delos Lovelace

Naar het boek, uitgegeven door de Thomas Y. Crowell Uitg. Mij. Copyright Augustus 1944

Op 5 Juni 1944, den dag voor de landing der Geallieerde troepen in Frankrijk, stonden honderden tanks in Engelsche kuststeden 200 dicht bij elkaar geparkeerd, dat men er nauwelijks tusschen door kon loopen; ammunitie-opslagplaatsen, verborgen langs vreedzame Engelsche landwegen, bevatten meer ammunitie dan gedurende den geheelen laatsten oorlog gebruikt was; vliegtuigen, vrachtauto's en allerlei voertuigen strekten zich kilometers ver uit, wachtend op vervoer naar het vasteland.

Tevoren had men het Kanaal gezuiverd van Duitsche schepen en door verkenningspiloten genomen foto's hadden de mijnposities gerapporteerd. Vliegers der Geallieerden legden hun eigen mijnen om de Duitsche E- en R-booten op hun bases te houden. Zware slagschepen lagen klaar om Duitsche oorlogsschepen op te vangen. Rapporten en foto's registreerden de artillerie-posities langs de kust.

Alles was gereed voor den grooten dag, den dag der bevrijding, waarvoor men twee jaar tevoren begonnen was de plannen gereed te maken. Rondom een tafel in het hoofdkwartier zaten de bevelhebber van de Britische Luchtmacht, Maarschalk Sir Arthur Tedder; Amiraal Sir Bertram Ramsay, Sir Trafford Leigh Mallory, Commandant van de Geallieerde Luchmacht; Generaal Sir Bernard Montgomery, en Generaal Dwight D. (bijgenaamd "Ike") Eisenhower, Opperbevelhebber der Geallieerde strijdkrachten in Europa.

Eisenhower keek de anderen aan. Zij wachtten op zijn woorden. Hij zei kalm: "Goed, we gaan er op los".

De man, die het sein voor den aanval op de nazi's in West-Europa gaf, stamde van generaties, die oorlog verfoeid hadden. "Ike" Eisenhower's voorvaders waren van Duitschland naar Zwitserland en toen naar Pennsylvanie in het Oosten van Amerika geëmigreerd. Zijn vader stamde van Mennonieten, een evangelische secte voor wie elke oorlog verkeerd was en die ontwapening predikte.

Toen Eisenhower's vader veertien jaar was trok zijn familie naar Kansas in het Midden-Westen om bouwland te vinden. De jongen deed het werk van een man. Hij hielp de taaie prairie beploegen, knollen te planten, die steeds het eerste gewas vormden, en een nieuw huis te bouwen. Later trouwde hij een lief meisje dat veel van muziek hield. Dwight werd 14 October 1890 geboren, als een van zeven zoons.

Het gezin vestigde zich op een boerderij in Abilene (Kansas), toen Dwight twee jaar oud was. Dwight's jeugd werd niet in ledigheid doorgebracht. Er was een boomgaard om voor te zorgen, een groote tuin, een paar koeien, kippen, paarden, varkens, tamme konijnen en altijd een hond.

Toen de jongen besloot beroeps-officier in het leger te worden, moedigde zijn vader hem aan, door hem den raad te geven te trachten tot de Militaire Academie in West Point te worden toegelaten. Dwight slaagde voor het moeilijke toelatings-examen en kwamin 1911 op de Academie. Zijn studie-rapporten waren boven het gemiddelde en hij was geliefd bij zijn mede-studenten.

Op 15 September 1915, werd de nieuwe Tweede Luitenant Dwight D. Eisenhower toegevoegd aan het Negentiende Infanterie Regiment in Fort Sam Houston (Texas). Daar leerde hij Mamie Doud kennen, en op 1 Juli 1916, den dag waarop Dwight tot Eerste Luitenant bevorderd werd, trouwden zij.

Geschiedenis was in de maak. Nadat de Duitsche regeering de neutraliteitswetten aanhoudend had geschonden en Amerikaansche koopvaardijschepen had getorpedeerd, teekende President Wilson op 6 April 1917 een oorlogsverklaring tegen Duitschland.

Luitenant Eisenhower werd naar Kamp Leon in Texas gestuurd, waar hij spoedig tot kapitein werd bevorderd. Zijn jonge vrouw bleef in Fort Sam Houston. Hun zoon werd daar in het militaire hospitaal geboren en Dwight kreeg een kort verlof om zijn kind te zien.

Ofschoon hij hoopte over zee gestuurd te worden, werd hij aan een tank-corps in de Vereenigde Staten toegevoegd. De tank was toen een nieuw en revolutionnair wapen. Nadat hij duizenden recruten voor het Tank-Corps had opgeleid werd aan Dwight (toen Majoor Eisenhower) de "Distinguished Service"-medaille toegekend voor "het aan den dag leggen van buitengewonen ijver, inzicht en organisatievermogen bij de training en opleiding voor overzeeschen dienst van technische troepen van het Tank-Corps".

Eisenhower zou op 12 November 1918 naar Frankrijk vertrekken. Op 11 November werd de Wapenstilstand gesloten. Gedurende de volgende jaren had Dwight voortdurend succes in het leger.

In 1921 trof hem een zware slag; hun eenig kind stierf aan roodvonk. De geboorte van een tweeden zoon, John, anderhalf jaar later, hielp hen over het verdriet heen te komen. John volgde zijn vader's voetstappen en slaagde in Juni 1944 voor het eindexamen van West Point.

Tusschen 1920 en 1925 werd Majoor Eisenhower een vooraanstaand specialist op militair gebied. Ieder vrij oogenblik gebruikte hij om de lessen, die in het conflict van 1914-18 en in vroegere oorlogen geleerd waren, te bestudeeren. Hij bleef veel belang stellen in den tank-oorlog. Hij was sterk vóór het mechaniseeren van het leger en zond rapporten over dit onderwerp aan het Amerikaansche Congres.

Majoor Eisenhower werd aan het commando en de Generale Staf-school in Fort Leavenworth (Kansas) toegevoegd. Later werd hij naar het "Army War College" gezonden. Hij reisde naar Frankrijk en bezocht de slagvelden.

Toen Generaal Douglas MacArthur Chef van den Generalen Staf werd, benoemde hij Eisenhower als zijn adjunct. In 1935 ging Eisenhower naar de Philippijnen, waar hij zijn studie in oorlogvoering en vroegere veldtochten voortzette. Het is waarschijnlijk dat Eisenhower gedurende zijn samenwerking met MacArthur in de Philippijnen, zich de combinatie van moed en beleid, die alle groote generaals moeten bezitten, in nog grootere mate dan voorheen eigen maakte. In de vier jaar van zijn verblijf aldaar hielp Eisenhower mee aan de organisatie van de Philippijnsche Militaire Academie. In 1939 keerde hij naar Amerika terug.

In Maart 1941 werd hij staf-commandant van het Negende Leger Corps in Washington en in Juni, toen hij tot tijdelijk Kolonel was bevorderd, werd hij tot staf-commandant van het Derde Leger in San Antonio (Texas) benoemd. Het Derde Leger zou juist beginnen met de grootste manoeuvers ooit in vredestijd in Amerika gehouden. Eisenhower's plan voor deze schitterende campagne, waarin de pantsertroepen een zeer belangrijke rol speelden, bracht hem de promotie tot den rang van Brigadier-Generaal.

Generaal Eisenhower was in San Antonio op 7 December 1941, den dag waarop de Japanners Pearl Harbor bombardeerden en daarmee Amerika den oorlog opdrongen. Drie dagen later werd hij naar Washington ontboden en aan het hoofd gesteld van de Afdeeling voor Oorlogs-strategie. Zijn

bevoegdheid strekte zich uit tot alle gewapende landtroepen en hij was slechts verantwoording schuldig aan Generaal George C. Marshall, Chef van den Generalen Staf. Eisenhower bleef zes maanden in Washington, en maakte slechts eenmaal per vliegtuig een kort bezoek aan Engeland ter inspectie van het front waar hij spoedig het bevel zou voeren. Een nieuwe promotie maakte hem Generaal-Majoor.

Plannen voor het Europeesche front waren door Generaal Eisenhower, onder Generaal Marshall's toezicht, ontworpen. Op een dag, nadat zij de acute problemen hadden besproken, zei Generaal Marshall plotseling "U wordt bevelhebber van het Europeesche front. Wanneer kunt U vertrekken?"

Het is bekend hoe een tweeledige armada in October 1942 van Engeland en Amerika vertrok voor den langen tocht naar Noord-Afrika. Op 23 October had de Engelsche Generaal, Sir Bernard Montgomery, de nazis onder Maarschalk Rommel in El Alamein aangevallen en hen naar het Westen gedreven. Op 8 November stroomden troepen onder Generaal Eisenhower in Algiers en Marokko aan land. Eisenhower zou vanuit het Westen en Montgomery vanuit her Oosten de nazis in de Middellandsche Zee dringen. Het was een moeilijke taak. De nazis waren wanhopig en vochten hard. Veldmaarschalk Albert Kesselring, een knap strateeg, kwam per vliegtuig uit Duitschland om de troepen aan te voeren. Het gelukte hem de Geallieerden vele dagen tegen te houden. Maar op 7 Mei 1943 stortte zijn afweer ineen. Een week later was de strijd in Afrika gewonnen.

Vier maanden later stonden Rommel en Kesselring, die beiden aan de Geallieerden ontsnapt waren, tegenover Eisenhower's troepen in Italië. De bevrijding van Sicilië was de eerste stap naar Hitler's vesting in Europa. Het was Eisenhower's taak het plan voor dezen stap en voor de latere landingen in Italië te ontwerpen.

In 1943, op den avond voor Kerstmis, verklaarde President Roosevelt dat Eisenhower, die thans den rang van Generaal had, tot Opperbevelhebber der Geallieerde strijdkrachten aan het Europeesche front was benoemd.

Het kraken van de verdedigingswal der nazi's in Frankrijk behoort thans tot het verleden. Het was een overwinning der Vereenigde Volkeren. En de generaal, die zijn jeugd op een boerderij in Kansas had doorgebracht, voerde het bevel toen de Geallieerden over het Kanaal stormden.

Generaal Eisenhower is tezamen met zijn soldaten aan het front. Een van de verhalen, die zijn vriendelijkheid en de achting die zijn mannen voor hem hebben, illustreeren, vertelt hoe hij eens in Sicilië, een soldatenvoorstelling bezocht. Op het tooneel speelde een soldaat voor een boerenjongen die voor 't eerst "naar stad" ging en daar zijn vrienden onder de toeschouwers herkende. "Hallo Zeke!" riep hij. En "Hallo Silas!" "Hallo Ebenezer!"

Gen. Eisenhower vond juist een mooi hoekplaatsje en de soldaat zag hem.

"Hallo Ike!" riep hij.

Generaal "Ike" Eisenhower lachte en wuifde met de hand.

Wat is een Amerikaan?

Door Arthur M. Schlesinger

Uit het tijdschrift "The American Historical Review"

Hij is een mengeling van eenerzijds traditioneele en anderzijds later aangenomen karakter-eigenschappen.

Wat is een Amerikaan? Deze vraag, jaren geleden gesteld door een Franschman die lang in Amerika gewoond had, is sindsdien altijd hoogst interessant gebleven. Waarom is de Amerikaan geworden zooals hij thans is? Hoe reageert hij intuïtief op het leven? Waarin verschilt hij van menschen uit andere landen?

Vele Europeanen hebben getracht het karakter van den Amerikaan te beschrijven en te analyseeren, en het beeld dat daarvan het resultaat was verdient onze volle aandacht. De meest voorkomende kenmerken zijn: een geloof in de verplichting voor iedereen om te werken; de drang om steeds bezig te zijn; veel modern comfort voor den doorsnee Amerikaan; vooruitstrevendheid; het voortdurend trachten geld te verdienen; het afwezig zijn van permanent standsverschil; onvoldoende zin voor abstract denken en aesthetische waarden; opsnijden; respect voor dames; het ongeluk van verwende kinderen; de algemeene rusteloosheid en haast, die vooral gedemonstreerd wordt door te snel eten; en dan diverse karakteristieken zooals oververhitte woningen en dol zijn op schommelstoelen en ijswater.

Deze inventaris geeft een opsomming van waarlijk typisch Amerikaansche hoedanigheden en houdingen. Maar dat is niet genoeg. De lijst is niet alleen incompleet, maar maakt evenmin onderscheid tusschen wat belangrijk en wat onbeteekenend is. En bovendien is niet vermeld, waarom deze combinatie van karakter-eigenschappen en levenshoudingen zoo typisch Amerikaansch is.

En toch is het antwoord eenvoudig. Een Amerikaan is het product van de reactie van zijn Europeesche wezen op de toestanden der Nieuwe Wereld.

Dit Europeesche wezen werd gevormd door dát deel der cultuur van de Oude Wereld, van waaruit de Amerikaansche kolonisten emigreerden. Zij en hun voorvaders waren handwerkers, kleine zakenlui, boeren, daglooners — het fundament waarop de bovenbouw der Europeesche beschaving was opgetrokken. Waar de toegang tot een leven van gemak, weelde en aesthetisch genot hun ontzegd was, hadden zij de neiging tegen hun meerderen, in sociaal opzicht, argwaan en zelfs wrok te koesteren en hun reactie was ook een verheerlijking van deugden als soberheid, vlijt en spaarzaamheid.

Dit was dus het soort menschen op wie de ongetemde Nieuwe Wereld haar invloed zou doen gelden. En ook andere invloeden werkten in op de Europeanen in hun nieuwe omgeving. Het

familieleven werd verruild voor een vreemd en gevaarlijk bestaan en dit vereischte een ongewone mate van gehardheid, zelfvertrouwen en verbeeldingskracht.

De omstandigheden, zooals die door het nog jonge werelddeel geschapen werden, vormden den achtergrond van het karakter van den Amerikaan. Landbouw was het voornaamste bedrijf. Oorspronkelijk bedreven de kolonisten den landbouw om niet van honger om te komen, maar spoedig werd dat juist hun bron van inkomsten. Deze "leertijd" op het land heeft een onuitwischbaren invloed achtergelaten op het karakter van den Amerikaan, met de volgende resultaten:

Allereerst de gewoonte om te werken. Voor de eerste kolonisten-landbouwers was voortdurende inspanning de prijs van hun bestaan. Geen andere karaktertrek heeft waarschijnlijk zoo diep wortel geschoten in de nationale psychologie. Als een Amerikaan geen nuttig werk te doen heeft, drijft iets in zijn bloed hem aan om toch zichtbaar bezig te zijn. Een toerist drukte het aldus uit: "Amerika is het eenige land ter wereld waar je je schaamt, als je niets te doen hebt."

Deze vereering voor den arbeid maakte het lastig voor de eerste Amerikanen om ontspanning te waardeeren en maakte hen onverschillig voor aesthetische waarden. Voor de jonge Amerikanen was een boom geen symbool van natuurschoon, maar een hinderpaal, die omgehakt moest worden om plaats te maken voor maïs of groenten. Dat wil zeggen, kunst leverde geen bijdrage tot den strijd om 't bestaan; het was niet "practisch". De houding die de nationale mentaliteit daardoor kreeg, duurde een vrij langen tijd.

Aan den anderen kant vormden de ingewikkelde problemen van den landbouwer, vooral gedurende de eerste 250 jaar van Amerika's geschiedenis, een onschatbare bron van technische vindingrijkheid.

Deze ex-Europeanen en hun nakomelingen werden een geslacht van knutselaars, dagelijks bezig met het uitdenken, verbeteren en repareeren van gereedschap en andere werktuigen totdat zij het stadium van den uitvinder bereikten.

Het succes van den oorspronkelij-ken Amerikaanschen boer om zijn velerlei moeilijkheden te overwinnen, deed een trots op zijn werk ontstaan, waardoor hij niets gaf om deskundigen. Hij was tevreden, vele dingen goed te doen inplaats een ding buitengewoon goed.

Dit stond in schril contrast tot de Europeesche gewoonte van een bepaald vak, waarvan de uitoefening vaak van vader op zoon overging. Bijgevolg werd verscheidenheid een typisch Amerikaansche eigenschap.

Afstanden waarvoor de meest onversaagde Europeaan geaarzeld zou hebben, konden den oorspronkelijken Amerikaan niet afschrikken. Vele families die aan de kust van den Atlantischen Oceaan woonden, trokken van de eene plaats naar de andere totdat de tweede of derde generatie de kust van den Stillen Oceaan bereikte, ca. 5000 K.M. verder, terwijl het volgende geslacht weer de richting van den Atlantischen Oceaan uitging.

Het gemakkelijke veranderen van woonplaats ging gepaard met een nog fundamenteeler kenmerk van het Amerikaansche leven: het ontbreken van vaste sociale klassen. Inplaats van een standen-maatschappij waar iedere klasse voorgoed zijn eenmaal bepaalde functies vervult, vonden de Amerikanen dat iedereen een eerlijke kans moest hebben om met een schoone lei te beginnen. De regeering was voornamelijk een scheidsrechter, die met een minimum van regels toezicht hield op het spel. Het resultaat was een gezonde democratie.

Het zou verkeerd zijn den Amerikaan slechts als een machine te beschouwen die door een munt in de gleuf in beweging wordt gezet. Buitenlanders vonden het b.v. moelijk te begrijpen hoe de aanbidding van den dollar kon samengaan met de even algemeene neiging om geld royaal uit-en weg te geven. Maar voor een volk dat zich herinnert hoe arm zijn voorouders waren is de kans om geld te verdienen als zonneschijn aan het eind van een tunnel. Geld maakt het mogelijk met menschelijke waardigheid te leven; het is eerder een symbool van idealisme dan van materialisme.

Daarom had de Amerikaan een instinctieve sympathie voor den armen man, en zelfs zij die niet veel geld hadden hielpen de armeren, gaven schenkingen aan armenzorg, scholen, ziekenhuizen en musea.

De energie waarmee men dit alles doet, wordt aangevuurd door een anderen nationalen trek: optimisme. Dat hielp de Europeesche mannen en vrouwen die met een zwaar gemoed hun huis en haard verlieten om hun fortuin ver weg in den vreemde te zoeken.

Dit optimisme komt het duidelijkst tot uitdrukking in den nationalen zin voor opsnijden. Deze gewoonte komt voort uit den trots op een land van groote afstanden en geweldige bergen en het onbegrensd vertrouwen in zijn mogelijkheden om in letterlijken en figuurlijken zin groot te zijn.

Deze gave voor overdrijven gaf een speciaal aspect aan den Amerikaanschen humor. Humor kwam in de Vereenigde Staten nooit voort uit een algemeene vroolijkheid. Hij moest zich een weg banen door een dikke levenskorst van ernst en plicht. Daarom moest hij luid en vrijpostig zijn, genietend van overdrijving, ongerijmdheden, klucht-effecten en ruwe grappen.

Het nieuwe tijdperk in de Amerikaansche geschiedenis, waarin stad en industrie overheerschen, is kort vergeleken met de lange periode waarin het plattelandsleven den Amerikaan beïnvloedde. Maar reeds thans ziet men verschillende veranderingen in vroegere opvattingen.

Een daarvan is het belang dat Amerikanen thans hechten aan cultureele prestaties. Het oude vooroordeel tegen "nuttelooze" bezigheden kon geen weerstand meer bieden tegen de overvloedige gelegenheden die de stad bood. Daar immers vond men de beste scholen, de beste dagbladen, de beste kerken, en bijna al de boekwinkels, bibliotheken, uitgeverijen, concertzalen, musea en schouwburgen. En daar komt Amerika in nauw contact met Europeesche ideeën. Toen de invloed van de stad steeds grooter werd, begonnen Amerikanen bij te dragen tot de wetenschap en de literatuur.

Een noodzakelijk gevolg was dat iets van den ouden weerzin tegen specialisatie verdween. In een maatschappij, die snel ingewikkelder werd, begonnen Amerikanen te leeren, een grootere waarde te hechten aan grondige vakkennis of het beheerschen van een specialen tak van wetenschap.

Een gevolg van de veranderingen in de Amerikaansche maatschappij was ook het opgeven van individualisme als het geneesmiddel voor menschelijke kwalen. In de laatste jaren is ook de gewone man gaan inzien dat het plicht der regeering is gelijke mogelijkheden voor ieder te waarborgen.

Het Amerikaansche karakter, zooals wij het thans kennen, is dus een mengeling van eenerzijds traditioneele en anderzijds later aangenomen karakter-eigenschappen. Berustend op de degelijke eigenschappen van de Europeanen, heeft het een specialen vorm aangenomen toen het zich aan een volkomen andere omgeving moest aanpassen. Geen van deze trekken zijn waarschijnlijk uitsluitend Amerikaansch; maar allen tezamen karakteriseeren zij een levenswijze die verschilt van die van eenig ander volk.

De groei der Amerikaansche Marine

Een rapport in beeld

Admiraal King's rapport deelt mede, hoe de Amerikaansche Marine sinds het begin van den oorlog toenam.

De Opperbevelhebber der Amerikaansche vloot, Admiraal Ernest J. King, heeft in een rapport zijn landgenooten nauwkeurig verteld welken voortgang Amerika in den oorlog heeft gemaakt, sinds den Japanschen aanval op Pearl Harbor, den 7den December 1941.

Na een overzicht gegeven te hebben van alle belangrijke gevechten, waaraan Amerikaansche oorlogsschepen tot en met 1 Maart 1944 hadden deelgenomen, verklaart Admiraal King dat "de omsingeling van Duitschland in zicht is", dank zij de vloten der Vereenigde Volkeren, en dat de Amerikaansche vloot Japan hoe langer hoe meer in het nauw drijft.

In zijn rapport, dat een volkomen vertrouwen in de macht en de uiteindelijke overwinning der Vereenigde Volkeren aan den dag legt, deelt Admiraal King mede, dat Amerikaansche oorlogsschepen "ongemoeid door het centrum van den Stillen Oceaan stoomen", terwijl onze onderzeeërs en vliegtuigen "dieper en dieper in de Japansche scheepsroutes" doordringen. Duikbooten brachten, tot einde Maart 532 Japansche schepen zeker tot zinken, 36 waarschijnlijk, en ze beschadigden er nog 115.

Drie en een halve maand na het verschijnen van Admiraal King's rapport toonde een machtige invasie der Amerikanen op Saipan in de Mariannen-archipel, 2300 km van Tokio af, hoe groot de vooruitgang was. Bij den aanval op dit formidabele Japansche bolwerk beschikten de Amerikanen over zulk een machtige vloot, dat de Japansche zich niet durfde te vertoonen. Den vierden dag na de invasie vielen zwermen Japansche vliegtuigen aan; 353 werden neergeschoten, wij verloren er 21. Drie onzer schepen werden licht beschadigd. Toen begon de jacht op de Japansche vliegkampschepen en hun geleide; onze luchmacht, bracht een vliegkampschip tot zinken, beschadigde er drie, beschadigde een slagschip en een kruiser, bracht zware schade toe aan 3 torpedojagers, deed 3 tankers zinken, stak er 2 in brand en schoot tusschen de 15 en 20 vliegtuigen neer, voordat de Japanners kans zagen naar de Philippijnen terug te vluchten.

Wijzend op den groei der Amerikaansche Marine van 126.000 man personeel in vredestijd tot ruim 2.500.000 tegen het einde van 1943, verklaart de admiraal dat deze kolossale uitbreiding uitsluitend te danken is aan de medewerking van het geheele land, dat op het gebied van organisatie, productie, financiering en moreel volledigen steun verschafte.

Volgens het rapport heeft de Amerikaansche industrie alle snelheidsrecords voor het bouwen van oorlogsschepen gebroken. In 1943 waren er acht maal zooveel torpedojagers in aanbouw als in 1941. Veel eerder dan wij verwacht hadden, konden wij daardoor tot den tegenaanval overgaan en met succes het duikbootengevaar in den Arlantischen Oceaan bestrijden.

Zonder de totale vlootsterkte te onthullen, deelt Admiraal King wel mede, dat er 8 nieuwe slagschepen bijgekomen zijn en dat ruim 50 vliegkampschepen van allerlei grootten tegen het einde van 1943 in dienst waren gesteld. Bovendien was "een groot aantal" escorte-vliegkampschepen naar Engeland gezonden voor den duikbootoorlog. Het was een groot verschil met den herfst van 1942, toen Amerika nog maar 3 vliegkampschepen over had, na er 4 verloren te hebben.

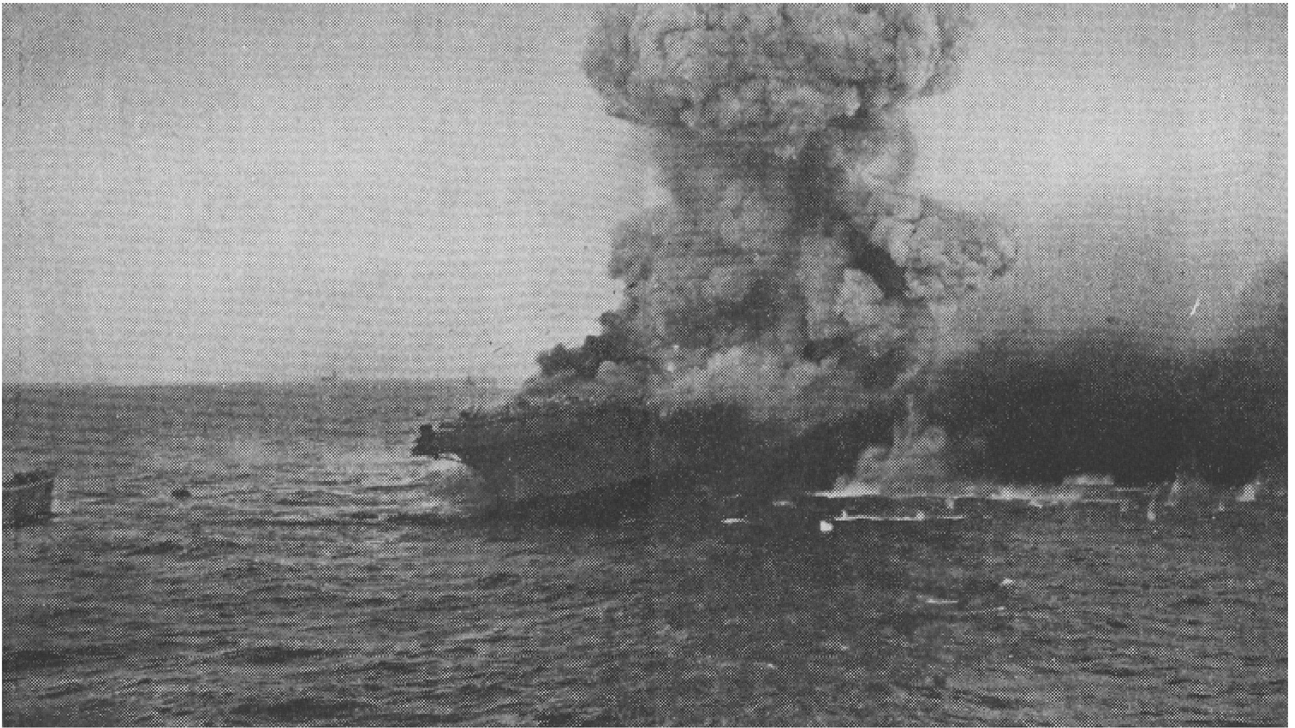
Bij dit soort schepen van de *Essex* klasse (ongeveer 27.000 ton) en die van de *Independence* klasse, (omgebouwde kruisers van 10.000 ton), zal nog een derde klasse gevoegd worden. Deze nieuwe schepen zullen 45.000 ton groot zijn, veel zwaarder bewapend en minder kwetsbaar voor bommen en torpedo's dan de kleinere vliegkampschepen. Ook zullen grootere bommenwerpers vanaf hun dekken kunnen opstijgen dan tot nu toe vanaf dit soort schepen het geval is geweest.

(Vervolg op pag. 19)

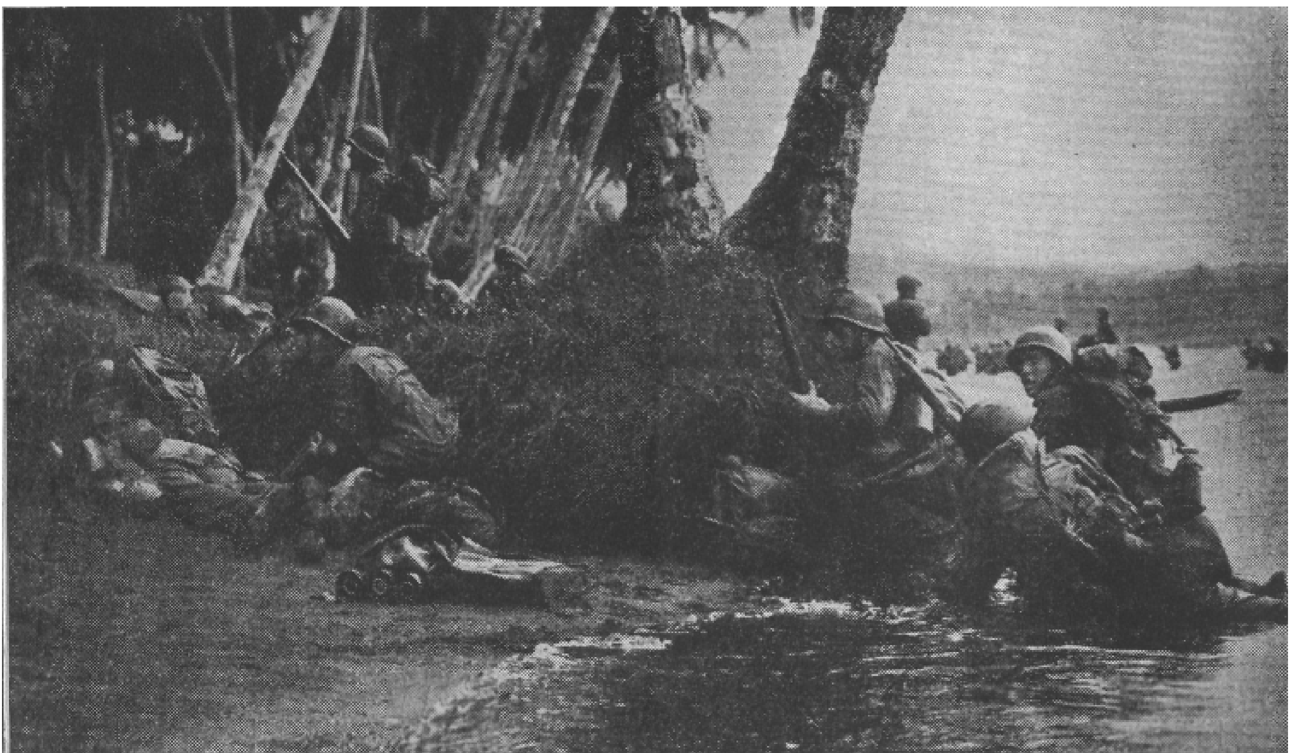
Onder de foto's op de volgende bladzijden staan uittreksels van Admiraal King's rapport over den zee-oorlog.

Na den aanval op Pearl Harbor rukten de Japanners met indrukwekkende snelheid en machtsvertoon op . . .

... door de Philippijnen en Nederlandsch Indië naar Australië.

Japansche opmarsch werd even plotseling gestuit als hij begonnen was.

Onze overwinningen in de Salomons Archipel en elders in den Stillen Oceaan...

... zijn nu algemeen bekend.

Wij kregen tijd om wapens te fabriceren...

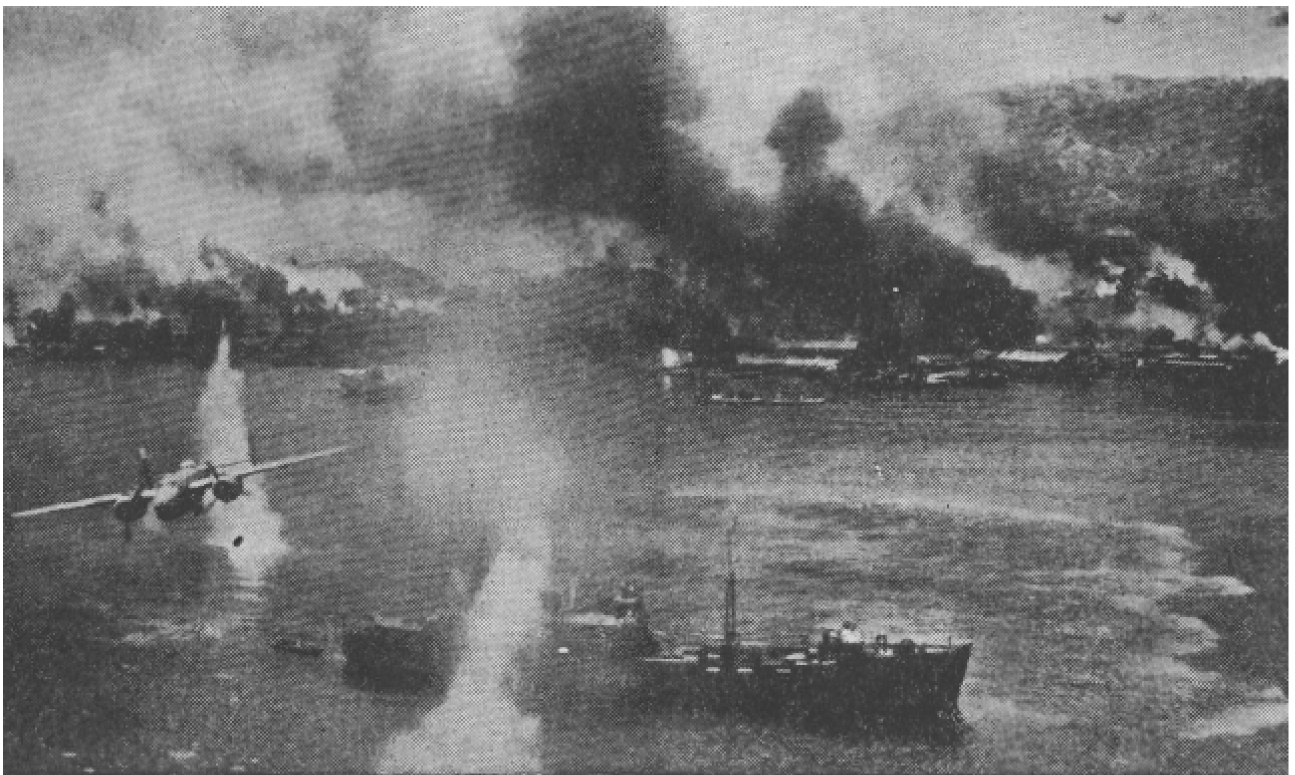
...en onze kracht te toetsen.

Ondervinding heeft de techniek van onze landingsoperaties verbeterd...

Leger en vloot hebben geleerd hoe als één enkele strijdmacht te vechten...

Jpan's vermogen, een zee-oorlog te voeren...is steeds minder geworden.

De Japansche scheepvaart krijgt meer en meer te lijden van onze duikboten en vliegtuigen...

...en onze vloten stoomen voorwaarts in den Stillen Oceaan...

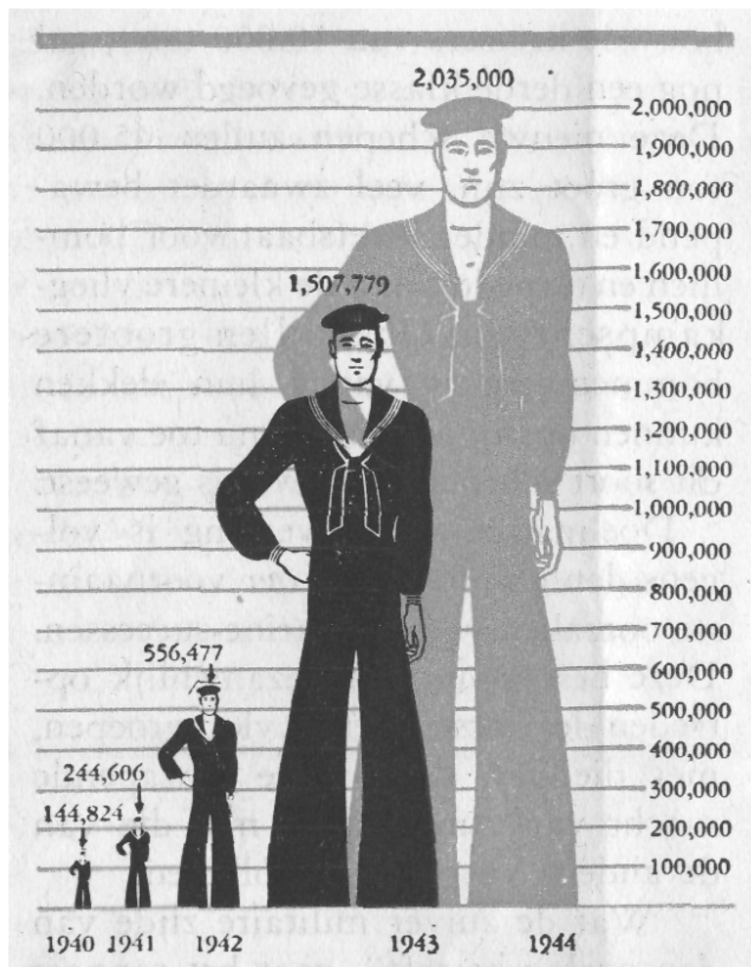

In Europa en in den Stillen Oceaan ligt nog een
lange weg vóór ons. Wij hebben dien betreden,
vastbesloten het eindpunt der zege te bereiken.

Doelmatige samenwerking is volgens den admiraal een der voornaamste oorzaken van de marine-successen. Deze bestaat uit het gezamenlijk optreden der verschillende vlootgroepen, met die van de overige gewapende macht van Amerika en met die van de andere Vereenigde Volkeren.

"Wat de zuiver militaire zijde van den oorlog betreft", gaat het rapport voort, "hebben wij een ding geleerd, dat belangrijker is dan al het andere". Namelijk, dat de moderne oorlog alleen met succes gevoerd kan worden door de volkomen samenschakeling der drie takken van dienst, die de militaire macht van een land vormen: de strijdkrachten te land, op zee en in de lucht.

Het eerste tijdperk van den oorlog in den Stillen Oceaan, waar de hoofdmacht der Amerikaansche vloot optreedt, wordt door Admiraal King zuiver defensief genoemd; toen Amerika n.l. bijna uitsluitend zijn eigen kust en de verbindingslijnen met Alaska, Hawaii, Australië en Nieuw Zeeland bescherrnde.

De Japansche aanval op Pearl Harbor die 5 Amerikaansche slagschepen deed zinken, 19 schepen beschadigde en 150 vliegtuigen vernielde, maakte de ongunstige Amerikaansche strategische positie nog erger dan verwacht was. Zelfs zonder de verliezen van Pearl Harbor zou de vloot volgens Admiraal King niet in staat zijn geweest, om de in het nauw gedreven Amerikaansche strijdmacht bij Manilla te hulp te komen. "Een dergelijke onderneming zonder den noodigen steun zou een catastrophe geworden zijn".

Toename van het aantal schepelingen der Amerikaansche Marine in 1940-'44.

Ter bescherming van de verbindingslijnen met Australië werden de Efate en Espiritu Santo eilanden der Nieuwe Hebriden, de Fiji eilanden en Nieuw Caledonië in versterkte voorposten

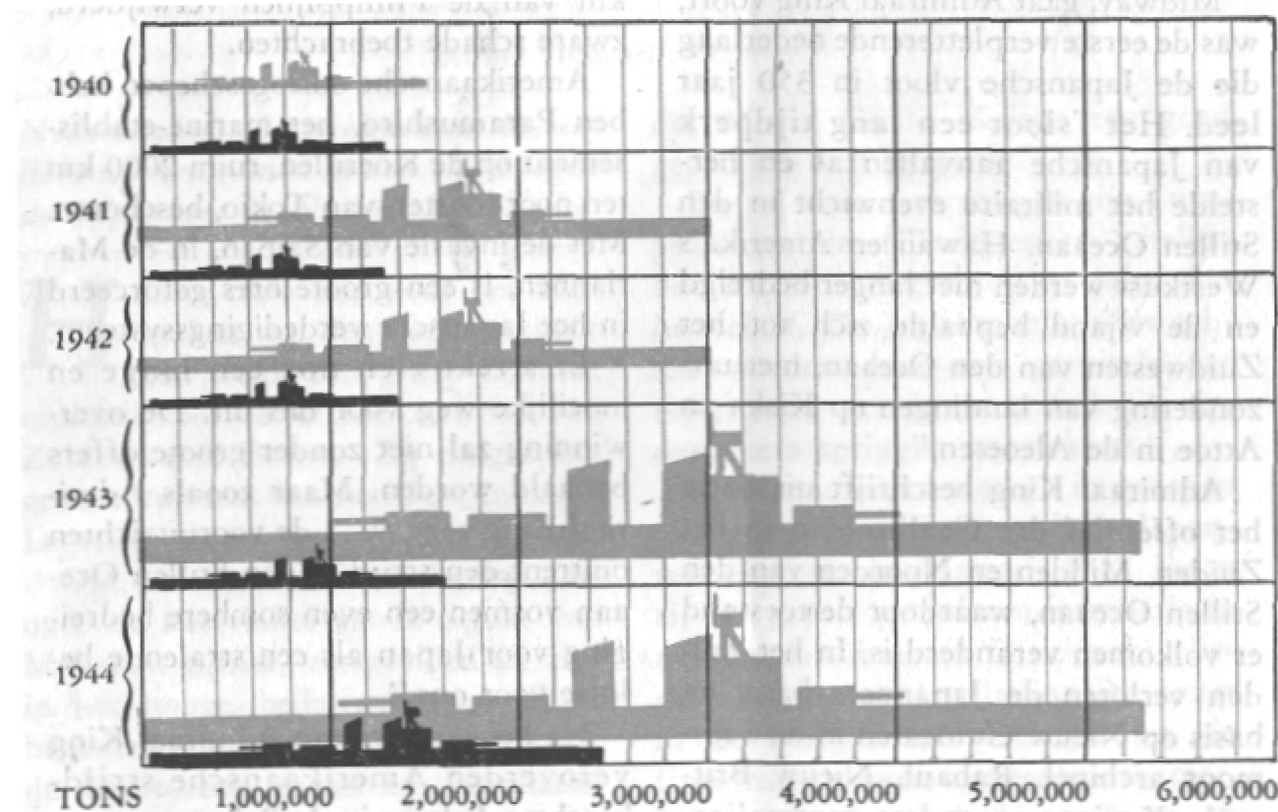
herschapen. De vestiging van deze bases "droeg in belangrijke mate bij tot het tot stilstand brengen van het Japansche opdringen in de richting van Australiëa en Nieuw Zeeland".

Bij het uitbreken van den oorlog bestond de Amerikaansche vloot in het Westen van den Stillen Oceaan uit 29 onderzeeers, 3 kruisers, 13 oude torpedojagers, eenige motor-torpedobooten, 2 eskaders watervliegtuigen, en een paar kanonneerbooten en hulpschepen. Zij konden de Japansche vloot niet tegenhouden, maar hoogstens hinderen.

Telkens weer stoomde een groep geallieerde oorlogsschepen de Java Zee binnen tegen machtige Japansche eskaders met hun bommenwerpers en jagers. In deze periode vielen Amerikaansche en Nederlandsche oorlogsschepen, onder bevel van den Nederlandschen Admiraal Doorman, een overmachtige Japansche vloot aan, ter verdediging van Java. Gesteund door Amerikaansche en Nederlandsche watervliegtuigen en duikbooten brachten deze schepen den Japanners zware verliezen toe, maar leden deze ook zelf. Bijna steeds waren de Japanners oppermachtig in de lucht en dit was, volgens Admiraal King, een der hoofdoorzaken van de geallieerde tegenslagen en het verlies van de Philippijnen en Nederlandsch Indië.

De Slag in de Koraal Zee, die 4-8 Mei 1942 bij de zuidoostelijke punt van Nieuw Guinea geleverd werd, maakte een einde aan den zuidelijken opmarsch der Japanners. Uitsluitend vliegtuigen van vliegkampschepen streden met elkaar en het was de eerste groote zeeslag in de geschiedenis, waarbij geen schot door een oorlogsschip gelost werd. Amerika verloor hier het vliegkampschip *Lexington,* den torpedojager *Sims,* een tanker en 66 vliegtuigen. De Japanners verloren er: 15 schepen (waaronder twee vliegkampschepen) tot zinken gebracht, minstens nog 20 schepen beschadigd en circa 100 vliegtuigen vernietigd.

De Koraal Zee overwinning, zegt Admiraal King, sloot de periode af, waarin de Geallieerden zich alleen verdedigden. Hierop volgde een korte pauze, waarin beide zijden zich verder gereed maakten. De Amerikaansche marinestaf nam aan, dat de Japanners na hun Australisch échec, in het

De toename der Amerikaansche oorlogsvloot tusschen 1940 en 1944. De getallen van den ondersten regel geven tonnage aan. De zwarte silhouetten stellen het totaal van in dienst zijnde schepen voor; de grijze dat van in aanbouw zijnde schepen.

Midden of Noorden van den Stillen Oceaan zouden toeslaan. De vliegkampschepen werden uit het zuidelijke deel teruggeroepen om den vijand bij Midway (het centrum van den oceaan) het hoofd te bieden.

De Slag bij Midway—4-7 Juni 1942 —was weer een zeeslag, waarin geen oorlogsschip een schot loste. Vliegtuigen van de Amerikaansche Leger-, Marine- en Mariniersluchtmachten op Midway sloten zich bij de Marinevliegtuigen van 3 vliegkampschepen aan en brachten een ommekeer in den oorlog in dat gebied. Zij brachten 16 Japansche schepen tot zinken, waaronder 4 vliegkampschepen. Tot de beschadigde schepen behoorde een aantal slagschepen en kruisers. De Amerikanen verloren o.a. een vliegkampschip en een torpedojager.

Midway, gaat Admiraal King voort, was de eerste verpletterende nederlaag die de Japansche vloot in 350 jaar leed. Het "sloot een lang tijdperk van Japansche aanvallen af en herstelde het militaire evenwicht in den Stillen Oceaan. Hawaii en Ametika's Westkust werden niet langer bedreigd en de vijand bepaalde zich tot het Zuidwesten van den Oceaan, met uitzondering van landingen op Kiska en Attoe in de Aleoeten."

Admiraal King beschrijft uitvoerig het offensief der Geallieerden in het Zuiden, Midden en Noorden van den Stillen Oceaan, waardoor de toestand er volkomen veranderd is. In het Zuiden verloren de Japanners basis na basis op Nieuw Guinea en in de Salomons archipel. Rabaul, Nieuw Brittanje, Kavieng en andere voormalige bolwerken in de Bismarck Zee zijn van alle verbinding met Japan afgesneden.

In het Noorden hebben de Amerikanen en Canadeezen de Japanners uit de Aleoeten verdreven en daar steunpunten aangelegd om de Koerillen te bombardeeren, die den noordelijken toegang tot Japan zelf beschermen.

In het Midden van den Stillen Oceaan hebben de Amerikanen de Gilbert eilanden en alle belangrijke atollen van de Marshall groep bezet en tot machtige steunpunten voor komende offensieven gemaakt. Japan's sterkste bolwerk, Truk, werd door Amerikaansche marine-strijdkrachten aangevallen, die de Japansche bases Palau en Yap in de westelijke Carolienen, 950 km van de Philippijnen verwijderd, zware schade toebrachten.

Amerikaansche oorlogsschepen hebben Paramushiro, het marine-etablissement op de Koerillen, ruim 2000 km ten noordoosten van Tokio, beschoten. Met de invasie van Saipan, in de Mariannen, is een groote bres geforceerd in het Japansche verdedigingssysteem.

Er strekt zich nog een lange en moeilijke weg voor ons uit. De overwinning zal niet zonder groote offers behaald worden. Maar zooals Admiraal King zegt, ". . . de vooruitzichten omtrent den strijd in den Stillen Oceaan vormen een even sombere bedreiging voor Japan als een stralende be-lofte voor ons."

Na het rapport van Admiraal King veroverden Amerikaansche strijdkrachten Peleliu in de Palau-groep en landden in de Philippijnen, waar de Japansche vlootmacht in enkele groote zeeslagen zware schade leed.

Nederlandsch Indische Guerillas

door Joseph Wechsberg
Uit het Tijdschrift "Liberty"

Nederlanders, Amerikanen en Australiërs werken samen in den strijd tegen de Japanners in Nederl. Indië.

Het is twee uur voor het aanbreken van den dag. Eén voor één sluipt een groep mannen muisstil door her dichte oerwoud van Zuidoostelijk Borneo. Zij dragen het groene uniform van het Oost-Indische Leger.

Op den top van een heuvel, die over de kustvlakte en de Straat van Makassar uitziet, verspreiden zij zich in het hooge, bedauwde gras. Daar beneden zijn de petroleum-bronnen, de boortorens, tanks en installaties van de Koninklijke Nederlandsche Petroleum Maatschappij, door Hollanders in het begin van 1942 vernietigd, waarvan nu door de mannetjes der Mitsui Gomei Kaisha een goed gebruik wordt gemaakt.

De soldaten — sommigen zijn Europeanen, anderen Indonesiërs — stellen hun machinegeweren op en dalen den heuvel af. De Japansche schildwachten worden door een geruischlooze commando-tactiek overmand. De dynamieters springen voorwaarts.

De dynamieters werken in groepen van drie of vier. Gedurende de Japansche invasie in Januari 1942 lieten zij een groote petroleum-installatie in minder dan drie uur in de lucht vliegen. Zij legden een lading dynamiet in de machinehal, verbrijzelden de fijne instrumenten met een voorhamer, bliezen de electrische centrale op en vernietigden de machines met acetyleen toortsen. Met Japanners slechts enkele honderden meter ver, openden zij de tank-ventielen, lichtten de pompen op en lieten ze in de bronnen vallen, of goten er beton in.

Nu gebruiken zij slechts brandbommen voor de naaste tanks en leggen dynamiet onder de buisleidingen. Alles moet precies op tijd gedaan worden in een snelle aanval en snelle aftocht.

Een geweldige ontploffing wekt het Japansche garnizoen. Hun kanonnen beginnen te bulderen; pantserwagens ratelen den heuvel op. Daarboven beginnen de Nederlandsche machinegeweren te schieten en maaien de Japansche infanteristen achter de wagens neer. Handgranaten vernietigen drie wagens. Een paar oogenblikken later, als de rest der Japanners den top bereiken, zijn de Nederlanders verdwenen, opgeslokt door het oerwoud.

Dien nacht, in het geheime guerilla-hoofdkwarder "ergens" in Oost-Borneo, werd een nieuwe bladzijde aan het Indische guerilla-rapport toegevoegd: Eén doode en drie gewonden. De Japanners verloren meer dan honderd man en drie pantserwagens. Het werk in het petroleumveld werd voor minstens twee maanden stilgelegd.

Op 8 Maart 1942 sloot de Nederlandsche radio in Bandoeng met een laatste boodschap: "Vaarwel

tot betere tijden. Leve de Koningin!" Radio Tokio blufte dat de bezetting van Indië voltooid was in minder dan twee maanden na den inval op 10 Januari.

In Juni kwam Radio Tokio echter met de verbluffende verklaring dat "Nederlandsche en Geallieerde troepen in Indië omsingeld werden". In Juli en Augustus werden zij "uitgeroeid". Sindsdien is er bjjna geen maand voorbijgegaan zonder Tokio's vermelding van "militaire operaties" in den Archipel. De waarheid is dat de Japanners Indië nooit geheel veroverd hebben.

Nooit zullen zij dat. Guerilla verzet wordt steeds machtiger. De onzichtbare oorlog op de eilanden Celebes, Borneo, Sumatra, Java, Nederlansch Nieuw Guinea, Ambon en Timor gaat door. Een strijder, die onlangs uit Borneo in Australië aankwam, berichtte dat de guerilla-benden in het geheim door de Geallieerden van levensmiddelen, medicijnen, ammunitie en radiozenders voorzien werden.

Guerilla-oorlog in Indië valt onder de strategie van de Vereenigde Volkeren in het Zuidwesten van de Stille Zuidzee. Generaal MacArthur en zijn officieren beschouwen de guerilla-benden als hun "gestationeerde commando's".

Misschien is guerilla niet het juiste woord voor de dappere strijders, die vroeger tot de ruim 100.000 geregelde Nederlandsche en Indonesische troepen behoorden, tijdens de invasie tegen de Japanners streden en later in het oerwoud standhielden. Amerikaansche vliegeniers, mecaniciens en specialisten sloten zich bij hen aan toen Vliegende Forten boven Java neervielen.

Matrozen van Admiraal Hart's Amerikaansche Azië-vloot, mariniers en soldaten, die het contact met hun troep verloren hadden, deden hetzelfde. Dan kwamen de Britsche en Australische front-troepen, veteranen van Malakka, Java, en de Straat van Makassar. De troepen en hun uitrusting zijn inderdaad internationaal. Britsche tommygeweren, Hollandsche, Amerikaansche en Zweedsche geweren, Tsjechische mitrailleurs. Handgranaten en fietsen worden van de Japanners "gehuurd".

De guerilla-troepen staan onder het commando van hooge Nederlandsche officieren. Zij staan in nauw contact met het hoofdkwartier der Nederlandsch-Indische strijdkrachten en met Generaal MacArthur in Australië. Nu en dan komt een guerilla-commandant in Australië om Geallieerde leiders te raadplegen.

"Wij vechten door totdat de laatste Japanner gedood of verdreven is", zei een Hollandsche majoor. "Wij weten waar de vijand is en kennen zijn aantal. Wij kunnen op de samenwerking van onze inlandsche verkenners vertrouwen. De moraal van mijn mannen is uitstekend".

Guerilla-oorlog in het oerwoud is een inferno. Als je in de minderheid bent, wat aantal en uitrusting betreft, moet je alle Japansche trucs kennen en er zelf een paar extra hebben. Je plaatst opzettelijk scherpschutters aan een flank om de aandacht van een geruischloozen aanval op een andere flank af te leiden. Je laadt zware boomen met dynamiet, zoodat zij omvallen en den weg versperren. Je schiet vanuit een hinderlaag op Japansche officieren, na urenlang wachten, om te zien wie het bevel voert. Japansche soldaten zijn in het oerwoud hulpeloos zonder hun officieren. Je provoceert vuur door boomen met klimplanten te schudden. Je imiteert geluiden van het oerwoud; je leert Japansche woorden te roepen.

Alle actie is weloverwogen en bevelen komen van het guerilla-hoofdkwartier. Systematisch houden zij tienduizenden Japansche troepen vast, onttrekken scheepsladingen aan hun bestemming.

Zelfs op Java waren de Japanners niet in staat de orde te herstellen. In Juni 1943 bevestigde de in handen der Japanners zijnde Radio Batavia officieel, dat troepen van het Nederlandsche leger een belangrijk gevecht voerden in de bergen bij de vesting Bandoeng. In Borneo is de toestand thans zoo critiek dat de Japanners een beroep gedaan hebben op de guerillas om zich over te geven.

Op 21 Januari 1943 erkende de Tokio radio, dat er op Nederlandsch-Portugeesch Timor "veiligheids-zones" waren ingesteld "om de Portugeezen"—waarmee Japansche soldaten worden bedoeld —tegen inlandsche oproeren te beschermen. "Deze veiligheids-zones zijn nuttig om nesten Australische en Hollandsche strijders op te ruimen", aldus de vijand.

Deze "strijders" bleven in Timor, 600 kilometer ten Noorden van Port Darwin, sinds zij in Februari 1942 door de Japanners waren afgesneden. In de haven van Koepang hielden 25 Australische en Hollandsche waaghalzen 500 Japanners zes uur lang tegen, terwijl een andere groep petroleumtanks ging opblazen. Daarna trokken zij zich in de bergen terug. Men beschouwde hen als vermist. Zij leefden in de open lucht, vochten tegen vlooien, luizen, malaria, tropische hitte en Japansche kogels.

"Ons grootste oogenblik kwam in Februari 1943", zei een Hollander. "Wij hoorden geronk en zagen een formatie Mitchell vliegtuigen met rood-wit-blauwe strepen op de vleugels. Zij waren slechts vijftig voet boven de boomen en wij juichten uitbundig. Toen wisten wij dat het keerpunt er was".

Vliegeniers van het Eerste Nederlandsche Luchteskader in Amerikaansche B-25 bommenwerpers vechten thans onder Generaal MacArthur. Velen van hen komen van de Koninklijke Nederlandsche Vliegschool in Jackson (Mississippi). Anderen werden opgeleid in vliegcentra in het Zuidwesten. Zij blijven in contact met de guerillas op de eilanden, evenals de Nederlandsche Marine en de koopvaardij-vloot in Australië, die weer met de strijdkrachten der Vereenigde Volkeren meevechten.

Eerst na den oorlog kan alles van de guerillas verteld worden. Velen werden door Koningin Wilhelmina gedecoreerd. Daar is de Hollandsche sergeant, die op den top van een zand-barricade een kanon repareerde terwijl granaten rondom hem barstten; de Indonesische korporaal, die een Japansch kamp binnenliep en een commandant en zijn staf in de lucht liet vliegen; Sergeant Julius Tayha van Ambon, en zijn dertien Indonesische soldaten, die 250 Japanners doodden op het strategisch belangrijke eiland Tanimbar. Zij verhinderden een Japansche landing. Toen oorlogsschepen hen beschoten trokken zij zich terug—en den volgenden nacht verhinderen zij opnieuw een landing. Zij bereikten Australië, waar Tayha de Willemsorde kreeg.

In guerilla-strijd bestaat geen genade. De leger-communiqués spreken steeds van dooden, bijna nooit van gewonden. Meer dan 100 Japanners worden door de Indische guerillas gedood tegenover een van hun eigen mannen, en dat, terwijl de Japanners een 100 tegen één meerderheid hebben. Bevel No. 1 is nog van kracht. Het werd door de "ontembare" Nederlanders gegeven toen de Geallieerden hun moelijkste oogenblik doormaakten. Iedere guerilla kent het uit het hoofd:

"Houdt de voorposten in het door de Japanners bezette gebied vast ter voorbereiding van den dag waarop Generaal MacArthur's troepen hun offensief zullen beginnen om het gebied te bevrijden".

Een Wereldleger voor een Wereldoorlog

door Samuel T. Williamson
uit "New York Times Magazine"

Van Greenland tot Australië en van Italië oostwaarts de wereld rond tot Panama liggen er garnizoenen onder Amerikaansche vlag. En onder die vlag wordt er appèl gehouden onder de Amerikaansche manschappen. De sergeant, die de namen afleest, ziet er misschien als een echte Ier uit, en het volgende kan een typisch relaas zijn van wat men hoort als hij de namen in zijn compagnie afroept:

"Swanson" ...."Hier!"
"Guimares" ...."Present!"
"Van Buskirk" ...."Ja!"
"Sikorski" ...."Ja!"
"Placek" ...."Ho!"
"Finkelstein" ...."Ja!"
"La Motte" ...."Hi-o!"
"Kechopoulos" ...."Yow!"
"McPherson" ...."Aye!"

Dit zijn de strijders van de Vereenigde Staten. Slechts enkele hunner namen zouden gevonden kunnen worden onder de onderteekenaars van de Amerikaansche Onafhankelijkheidsverklaring. Maar wat de grondleggers van Amerika stichtten inspireerde het eerste vereenigde volk van menschen van alle uithoeken der aarde.

Zij die volgden velden de boomen en werkten in de steengroeven, legden Amerika's straten en spoorwegen aan en werkten in kolenmijnen en hoog ovens. Klinknagel bij klinknagel bouwden zij Amerika's hooge gebouwen. Zij spanden telefoonlijnen, slachtten vee, dienden maaltijden op, sponnen garen, naaiden kleeren en werkten aan den loopenden band in de fabrieken. Thans maken zij Amerika's tanks, zij lasschen schepen en maken "jeeps" en vliegtuigen.

Een Zwitsersche familie, na een paar generaties overgeplant naar de vlakten van het Amerikaansche Midden-westen, brengt een hoogen generaal voort, Eisenhower genaamd. In de Stille Zuidzee hoort ge het geruisch van een Schotsche kilt —dat is Douglas MacArthur. Eén van zijn adjuncten in Bataan was een Philippijn met den naam Romufo. Een hoog officier in het Amerikaansche leger is Brigadier Generaal Fred Safay, die van Arabische afkomst is.

De Amerikaansche luchtmacht in Australië stond onder het commando van een kranigen afstammeling van Iersche koningen — Kenney genaamd. In Nieuw Guinea werden de eerste agenten van het Japansche imperialisme teruggedreven door een in Ohio geboren generaal: Eichelberger, wiens familie uit Zwitserland kwam.

De commandant van de 14de luchtvloot van het Amerikaansche leger in China heeft een echt Franschen naam: Chennault. En dan is er de "Franschman" Saulnier, wiens moed in de Philippijnen hem de promotie van soldaat tot kapitein bracht.

Laat mij U ook soldaat Tytus Grzedzica van het Amerikaansche leger voorstellen, die thans onder zijn derde vlag in denzelfden oorlog dient. Hij was in het Poolsche leger toen Warschau viel en vluchtte naar Frankrijk. Hij was in het Fransche leger tot den val van Frankrijk en ontsnapte naar de Vereenigde Staten. Hij zal in het Amerikaansche leger zijn tot den val van Duitschland. Hij heeft nog werk te doen in Polen.

En hier is soldaat Shui Ming-tsang van het Amerikaansche leger. Hij was winkelier in Canton toen de Japanners de stad —en zijn winkel—plunderden. Met een geleend geweer doodde hij twee Japansche vijanden, hield zich toen verborgen en ontsnapte via Hong Kong. Hij heeft nog werk te doen in China.

Dan is er soldaat George K. Nicolopoulos van het Amerikaansche leger. Hij is een Grieksche zeeman, die op een Engelsch konvooi-schip in het Noorden van den Atlantischen Oceaan was, terwijl zijn vijf broeders op weg waren om tegen de invallers in Griekenland te vechten. De soldaat ontmoette de Duitschers bij de kust van IJsland, toen zijn schip werd getorpedeerd. De kapitein van de onderzeeboot onderwierp hem aan een verhoor en liet hem toen met zeven-en-twintig anderen in een reddingsboot zeven dagen lang zonder voedsel of water over aan de genade van de zee. Hij heeft nog werk te doen in Griekenland.

En hier is Kapitein Robert van Rooyen, de zoon van den voormaligen Nederlandschen Gezant in Amerika, die een eervolle vermelding kreeg voor zijn moed in de Afrikaansche en Italiaansche campagnes. Hier is de Derde Officier Emily Leeshek van het Vrouwen-legercorps, een Amerikaansche van Chineesche afkomst, die het laatst van haar echtgenoot en twee dochters hoorde uit Hong Kong.

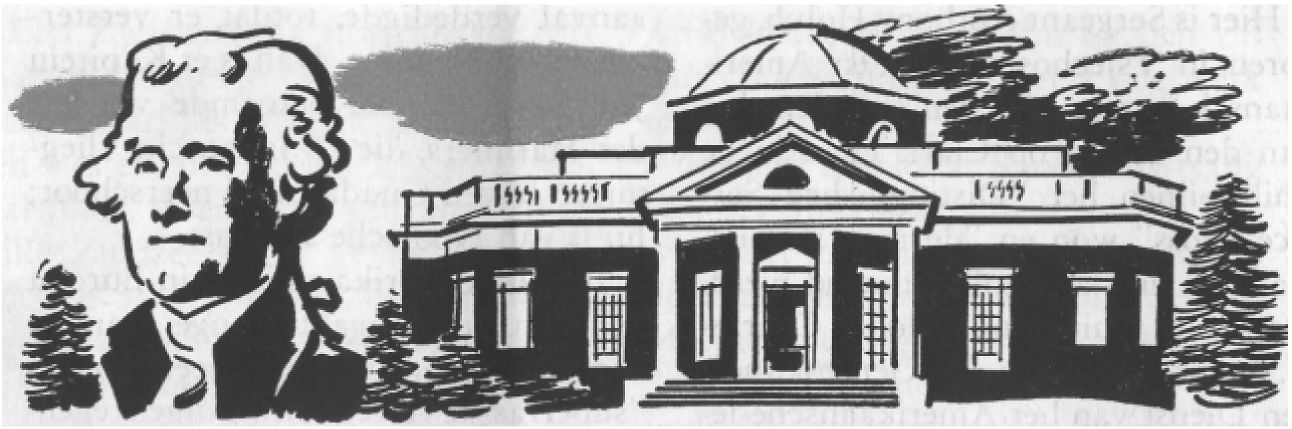
Hier is Sergeant Anthony Holub, geboren in Tsjechoslovakije en Amerikaansch burger, die den tweeden dag van den oorlog op Clark Field in de Philippijnen het "Distinguished Service Cross" won en "de man met ijs-water in zijn aderen" genoemd werd. Dan is er Luitenant-Kolonel Charles V. Snurkowski, van den Geneeskundigen Dienst van het Amerikaansche leger, geboren in Polen en gevestigd in New Haven (Connecticut), die de Mariniers Medaille kreeg voor heldenmoed op zee volgens de hoogste tradities der Amerikaansche strijdkrachten".

En hier is de Sergeant der Mariniers John Basilone, geboren in Italië, die de Eere Medaille van het Amerikaansche Congres kreeg, de hoogste Amerikaansche onderscheiding. In de eerevermelding wordt beschreven hoe hij in een gevecht minstens acht-en-dertig Japanners gedood had, dat hij drie dagen en nachten zonder slaap, rust en voedsel bij zijn machinegeweer bleef en een belangrijke post tegen iederen aanval verdedigde, totdat er versterkingen arriveerden. Dan is er Kapitein Joe Foss, een der beroemde vliegers der Mariniers, die 26 Japansche vliegtuigen boven Guadalcanal neerschoot; hij is van Noorsche afkomst.

In Noord Afrika en later in Europa kwamen de arrogante jonge mannen van over den Rijn, die meenden het "superras"te vertegenwoordigen tegenover een waar ethnologisch museum te staan — daklooze Polen, Grieken en Joego-Slaven, bruine mannen uit de heuvels van Britsch Indië, Schotten uit Glasgow en de Highlands, kerels uit Lancashire en Londonsche "cockneys", lange Rhodesiers, en Boeren uit Zuid-Afrika, Nieuw Zeelanders en Australische mijnwerkers, Franschen die den strijd nooit opgaven, negers uit Senegal, Marokkaansche "Goums", jongens van de New Yorksche straten, van de maïsvelden in Iowa, en van de prairies in Texas. Deze mannen et met hen het Russische volk, bewijzen dat zij het superras de baas zijn.

Mobilisatie der Wetenschap

De wetenschap in de Vereenigde Staten is gemobiliseerd ten dienste van den oorlog, door het Amerikaansche "Bureau voor Wetenschappelijk Onderzoek". In deze organisatie bevinden zich de vooraanstaande onderzoekers en geleerden van Amerika en voorts deskundigen uit alle takken der industrie. Resultaten van het werk van dit Bureau zijn o.a.: De amphibische vrachtauto (bijgenaamd "eend"), een nieuwe methode voor het fabriceeren van brisante springstof en 't doelmatig produceeren van het nieuwe bacteriën-doodende medicament: Penicillin. Ook de "Nationale Rooster van Wetenschappelijk en Gespecialiseerd Personeel", waarop zelfs Nobelprijswinnaars genoteerd staan, heeft wetenschappelijke vakkennis in geheel U.S.A. mobiel gemaakt, ten dienste der Ver. Volkeren.

Thomas Jefferson

Derde President der Vereenigde Staten
door James Truslow Adams

Noot van de redactie: James Truslow Adams is een van Amerika's belangrijkste historici van onzen tijd. Hij schreef meer dan twintig boeken over de geschiedenis en het karakter van Amerika en schreef voor tijdschriften en kranten in Amerika en Engeland.

Het bekendste van zijn werken is waarschijnlijk *"The Epic of America",* dat in 1931 werd geschreven en in negen Europeesche talen werd vertaald. *"The Founding of New England",* geschreven in 1921, won den Pulitzer Prijs, Amerika's hoogste literaire prijs, als het beste boek in dat jaar over de geschiedenis van de Vereenigde Staten.

James Adams is medewerker aan de Encyclopaedia Britannica en het Handboek der Amerikaansche Biografie en was hoofdredacteur van het Handboek van Amerikaansche Geschiedenis, dat in 1940 werd gepubliceerd. Hij werd geboren in 1878 te New York. Tijdens den oorlog van 1914 tot 1918 werd hij kapitein bij den Inlichtingsdienst van den Generalen Staf in het Amerikaansche Leger.

Adams schreef twee boeken over Thomas Jefferson, die van groot belang waren voor een beter begrip van dezen grooten Amerikaan. In het volgende artikel geeft de schrijver een korte analyse van Jefferson's philosophie en van de beteekenis die deze voor de wereld van onzen tijd heeft.

Thomas Jefferson is in intellectueelen zin de beschermheilige van de Amerikaansche democratie. Geboren in de Engelsche kolonie Virginia in 1743, maakte hij in zijn lange leven de periode van de Amerikaansche revolutie (1775-1783) mee en zag hij de opkomst van de dertien oorspronkelijke kolonies, van koloniaal bezit van het Britsche Rijk tot onafhankelijke staten: de Vereenigde Staten van Amerika. Hij heeft vele hooge publieke ambten bekleed: Gouverneur van Virginië, Gezant in Frankrijk, Eerste Minister in George Washington's kabinet, Vice-President der Vereenigde Staten, en twee maal President.

In deze korte schets willen wij echter niet zoozeer over zijn ambten als wel over zijn ideeën spreken, want het is door hen dat Jefferson's invloed nog leeft. Het typeert zijn persoon, dat hij niets gaf om den glans alleen van of ficieele functies; in het grafschrift, dat hij voor zichzelf schreef, noemde hij geen van zijn hooge posities en identificeerde zich slechts als "Schrijver van de Verklaring van Amerikaansche Onafhankelijkheid, van het Statuut van Virginië voor Religieuze Vrijheid, en Vader van de Universiteit van Virginië. Kortom, hij vond geen van zijn eerebaantjes het vermelden waard behalve die welke verbonden waren met den succesvollen strijd voor de bevrijding van zijn land en volk.

Wat was de achtergrond en het karakter van dezen man, wiens woorden de geheele wereld zoo sterk beïnvloed hebben?

Hij was geboren in de achttiende eeuw, de "eeuw van verlichting" en van revolutionnaire ideeën, ver aan den uitersten zoom van de toenmaals beschaafde wereld. Albemarle County, (Virginië), was "grensgebied"', een woord dat in het Amerikaansche leven zooveel beteekend heeft. Het was een landbouwdistrict, rijk door zijn land en zijn bevolking. Daar woonden als jongens, binnen een gebied van een honderd mijl: Jefferson, later President; Patrick Henry, de redenaar van de Amerikaansche Revolutie; James Madison, de "Vader van de Amerikaansche Grondwet" en eveneens later President; en John Marshall, die president van het Hooggerechtshof zou worden. Dit was geen alledaagsch grensgebied!

JEFFERSON OVER REGEERING

De zorg voor het leven en het geluk der menschen en niet hun vernietiging is het eerste en eenige wettige doel van een goede regeering.

Vrijheid kan nooit gewaarborgd zijn als zij niet in handen van het volk zelf is.

De ware grondslag van een republikeinsche regeering is het gelijke recht van elken burger op zijn persoon, zijn eigendom en het beheer daarvan.

De omstandigheden van zijn jeugd hebben Jefferson's ideeën altijd gekleurd. Hij ging hartstochtelijk geloven in nationale Onafhankelijkheid en democratie. De kleine, onafhankelijke boer was voor Jefferson de ideale burger, die een staat met zelfbestuur noodig heeft. Toegewijd wilde hij iedereen een kans geven en een gezonde burgerij opbouwen, die haar eigen lot zou kunnen bepalen.

En thans komen wij tot zijn philosophie. In een wereld van despoten, geloofde hij dat de menschen zichzelf moesten regeeren en niet geregeerd *worden.* In een wereld van éénmaal gevormde standen geloofde hij dat iedere man —of vrouw —in staat moest zijn om zich zoo ver te verheffen als zijn begaafdheid of karakter veroorloven, ongeacht de bestaande belemmeringen en vastgeroeste privileges. Dat is wat hij bedoelde met de woorden in de Onafhankelijkheids-verklaring, die in de geheele wereld weerklank vonden: "Alle menschen zijn gelijk geschapen".

Maar al was Jefferson een politiek philosoof van den eersten rang, hij was tevens een practische boer, de beste landbouwkundige van zijn tijd. Hij wist uit ervaring dat ieder zaadje en ieder dier, als het ware, niet "gelijk geschapen" waren. Sommigen deden het beter dan anderen, zelfs onder dezelfde omstandigheden en met dezelfde verzorging.

JEFFERSON OVER ONDERWIJS

Ik geloof dat in ons wetboek de wet over de verbreiding van kennis onder het volk verreweg de belangrijkste wet is. Er kan geen andere betrouwbare grondslag gevonden worden voor het behoud van vrijheid en geluk.

Jefferson meende, dat de menschen zoo vrij in geest en hart moesten zijn als slechts mogelijk was. Vaak worden zijn woorden aangehaald. "Ik heb op het altaar van God eeuwige vijandschap gezworen tegen iedere tirannie over den geest der menschen". Voornamelijk aan hem dankt men het aannemen van een wet, die vrijheid van godsdienst voor allen garandeerde.

JEFFERSON OVER VRIJHEID

Van Godsdienst: Niemand kan zijn geloof naar de voorschriften van anderen richten. Het leven en het wezen van godsdienst bestaat in de innerlijke overtuiging of geloof van het verstand.

Van Rechtspraak: Rechtspraak door een jury is de beste waarborg voor de persoon, het eigendom en den goeden naam van ieder individu.

Van de Pers: De eenige veiligheid voor allen ligt in een vrije pers. De macht van de openbare meening kan niet weerstaan worden, wanneer zij zich vrij mag uitdrukken.

Wat vrijheid van den geest betreft was Jefferson letterlijk de architect van de Universiteit van Virginië, want niet alleen ontwierp hij haar onderwijs-program, maar ook de gebouwen. Ofschoon een amateur, was hij wellicht de vermaardste architect van zijn tijd in Amerika. Maar zijn ideeën over opvoeding beperkten zich niet tot de universiteiten, en hier vinden wij weer den invloed van zijn werk als boer en kweeker. Zijn theorie was in 't kort dat *ieder* kind de beginselen van lezen, schrijven en rekenen en wat geschiedenis moest leeren op staatskosten. Dan, naar gelang van hun bekwaamheid, zouden sommigen gekozen worden voor verder onderwijs, en, na een ander ziftingproces, sommigen voor her hoogste onderwijs. Op deze wijze meende hij het beste te doen voor ieder individu en tevens voor de geheele maatschappij. Thans heeft Amerika deze ideeën in praktijk gebracht en is in sommige instanties zelfs verder gegaan.

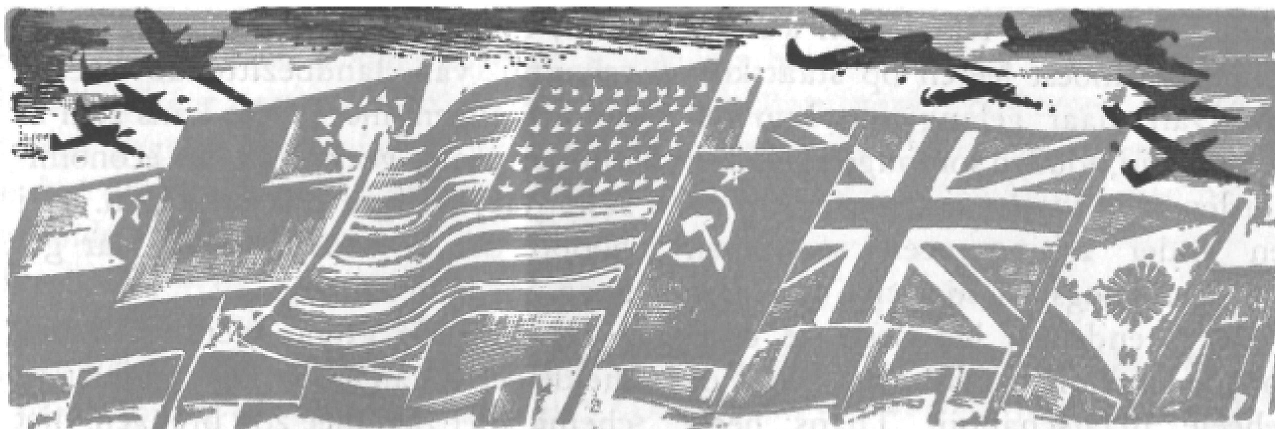
Jefferson geloofde in democratie en bewind van de meerderheid, maar tevens in het behoud van de minderheidsrechten. Hij was ook vast overtuigd dat een regeering moet worden aangepast aan het karakter van haar burgers, en dat niet alle volkeren, ongeacht hun geschiedenis en ontwikkeling, één zelfden vorm gebruiken konden. Daarom streefde hij er zoo zeer naar, in zijn geboortestaat een maatschappij van landbezittende boeren op te bouwen, met iedere kans zich in intellectueele, geestelijke en economische vrijheid te ontwikkelen. Hij hoopte dat er voor duizend jaar genoeg vrij land zou zijn.

Hij kon de groote veranderingen, die de eeuw van stoom, electriciteit en chemie met zich mee zou brengen, niet voorzien, maar zijn fundamenteele idealen van mogelijkheden en vrijheid voor allen zijn nog steeds het erfdeel en de idealen van het Amerikaansche volk.

Intellectueel en artistiek was Jefferson ver boven het gemiddelde. Maar tot aan zijn dood op drie-en-tachtig jarigen leeftijd heeft hij nooit zijn geloof in den kleinen man verloren; een geloof, dat hij aan de komende generaties in Amerika en de wereld heeft nagelaten.

DE ONAFHANKELIJKHEIDS-VERKLARING

Een uittreksel uit het historische document van Amerikaansche vrijheid, ontworpen door Thomas Jefferson in 1776, en zijn idealen bevattende. . . . Wij beschouwen deze waarheden als vanzelfsprekend, dat alle menschen gelijk geschapen zijn, dat zij door hun Schepper met zekere onvervreemdbare rechten bedeeld zijn, waarbij het recht op leven, vrijheid en het nastreven van geluk. Dat om deze rechten te waarborgen regeeringen onder de menschen zijn ingesteld die hun rechtvaardig gezag ontleenen aan de toestemming van de geregeerden. Dat wanneer een regeeringsvorm deze doeleinden begint te schaden, het volk het recht heeft dezen te wijzigen of af te schaffen, en een nieuwen regeeringsvorm in te stellen, waarvan de grondbeginselen en de bevoegdheden hun het meest geschikt voorkomen, om als waarborg te dienen voor hun veiligheid en hun geluk . . .

Wapenbroeders:

De vereenigde volkeren

De regeeringen der vijf en dertig Vereenigde Volkeren hebben hun woord gegeven om al hun economische en militaire hulpbronnen te gebruiken in den gemeenschappelijken strijd "tegen de wreede en brute machten die de geheele wereld trachten te onderwerpen."

De Vereenigde Volkeren omvatten ongeveer driekwart van de bevolking der wereld en tweederden van haar landoppervlakte. Practisch ieder soort materiaal, dat noodig is om met succes oorlog te voeren, staat tot hun beschikking. Wat het eene land niet heeft kan een ander verschaffen. Hun volkeren, anderhalf milliard in aantal, zijn één in hun streven om het fascisme te vernietigen en een nieuwe wereld op te bouwen. Samenwerkend leveren zij elkaar menschenmateriaal, grondstoffen, wapens, uitrusting, levensmiddelen en den moreelen steun om hun gemeenschappelijke strijdkrachten te versterken. Met "Lend-Lease" hebben zij, als 't ware, een grooten internationalen pot gevormd, waaruit zij naar behoefte kunnen putten.

Door samenwerking te land, in de lucht en op zee schrijden deze volkeren voorwaarts naar de overwinning. Nederlandsche, Poolsche, Belgische, Canadeesche en Tsjechische vliegers vechten aan alle oorlogsfronten.

De Kon. Noorsche Marine patrouilleerde met konvooien in den Atlantischen Oceaan, de Caraïbische en de Roode Zee en in den Indischen Oceaan. De Grieksche koopvaardijvloot hielp de Vereenigde Volkeren in den Atlantischen Oceaan. Deensche schepen waren over de heele wereld in de vaart, voor de zaak der Vereenigde Volkeren.

Terwijl Belgische en Nederlandsche koopvaardijschepen deelnamen aan de landingen in Noord-Afrika, Italië en Normandië, sloten de patriotten in Frankrijk, Belgie, Nederland en Luxemburg, na jarenlange ondergrondsche activiteit, zich thans aan bij de oprukkende legers der Geallieerden.

Het Joegoslavische leger vocht tezamen met andere Vereenigde Volkeren in den Balkan en het Nabije Oosten, in Italië en in Griekenland. In de Stille Zuidzee winnen Chineezen, Amerikanen, Australiërs, Nieuw Zeelanders, Hollanders, Engelschen, Indiers en anderen de door de Japanners bezette gebieden terug. Men zou nog veel meer voorbeelden van samenwerking der Vereenigde Volkeren kunnen aanhalen.

Telkenjare op 14 Juni wordt in Amerika vlaggendag gevierd. In het geheele land wapperen dan de vlaggen van alle Vereenigde Volkeren. President Roosevelt zei in een vlaggendag-proclamatie: "De Vereenigde Volkeren marcheeren tezamen, voortgestuwd door den moed van vrije mannen. Tezamen zijn zij het symbool van een komend offensief, dat de wereld zal bevrijden."

Tusschen Mei 1943 en October 1944 hadden vijf internationale conferenties plaats, die zich bezig hielden met internationale samenwerking, nu en in de toekomst, en waar vertegenwoordigers van al de Vereenigde Volkeren aanwezig waren.

De Vereenigde Volkeren

1. Australië
2. België
3. Bolivië
4. Brazilië
5. Britsch Indië
6. Canada
7. China
8. Columbia
9. Costa Rica
10. Cuba
11. Dominikaansche Republiek
12. Ethiopië
13. Griekenland
14. Guatemala
15. Haïti
16. Honduras
17. Irak
18. Iran
19. Joegoslavië
20. Liberia
21. Luxemburg
22. Mexico
23. Nederland
24. Nieuw Zeeland
25. Nicaragua
26. Noorwegen
27. Panama
28. De Philippijnen
29. Polen
30. San Salvador
31. Tsjechoslovakije
32. Unie van Socialistische Soviet Republieken
33. Unie van Zuid-Afrika
34. Vereenigd Koninkrijk van Groot Brittanje en Noord-Ierland
35. Vereenigde Staten

Dit is de toestand op 1 November 1944. De hierboven genoemde landen zijn onderteekenaren of aanhangers van de Gezamenlijke Verklaring der Vereenigde Volkeren. Aangesloten bij de Vereenigde Volkeren zijn: Chili, Ecuador, Egypte, Frankrijk, Paraguay, Peru, Uruguay, Venezuela en IJsland.

Muziek in Amerika

door David Ewen
Uit het tijdschrift "Common Ground"

Moderne Amerikaansche muziek combineert Europeesche tradities met volks-melodieën der Nieuwe Wereld.

De vervolging van vrije kunstenaren door de totalitaire staten heeft sinds 1933 een waren stroom van wereldberoemde musici naar de Vereenigde Staten gebracht. Onder de grootste componisten, die met het Amerikaansche muziekleven verbonden zijn, vinden wij Schönberg, Stravinsky, Milhaud, Castelnuovo-Tedesco, Bartók, Krenek, Weinberger, Martinu, Hindemith, Toch en Weill.

Vooraanstaande Europeesche theoretici en muziekleeraren geven thans les aan de Amerikaansche conservatoria en Universiteiten: Nadia Boulanger, Leichtentritt, Alfred Einstein, Nettl, Geiringer, Curt Sachs, Hans T. David, en anderen. En Bruno Walter, Fritz Stiedry, Adolf Busch, Hans Steinberg, Erich Kleiber, Egon Petri, Hans Kindler, Désiré Defauw, Georg Szell, Fritz Busch, Rudolf Serkin-beroemde dirigenten en musici —zijn thans permanent verbonden aan vooraanstaande muziek-instellingen in de Vereenigde Staten.

Maar het waren andere, en vroegere Europeanen, die den grondslag legden voor het gezonde muziekleven in de Vereenigde Staten van heden. Zij kwamen in een jong, op artistiek gebied nog kinderlijk land, en schiepen door hun werk een appreciatie voor goede muziek, waar vroeger weinig of geen goede muziek gehoord werd. Zij onderwezen muziek in het land, zij bouwden muziek-instellingen op en organiseerden het publiek.

Zij brachten hun liefde voor zingen mee naar de Nieuwe Wereld. De koorzang vormt den grondslag voor de muzikale ontwikkeling in de Vereenigde Staten; hij vormde muziek-tradities en verwekte de liefde voor muziek, die zoo buitengewoon belangrijk is voor een begin van muzikaliteit.

In de tijden der kolonisten was de kerk in Amerika het centrum van het cultureele en geestelijke leven, en om het zingen van de gemeente op hooger peil te brengen organiseerden de predikanten zangscholen, die vaak prachtige koren met uitstekende repertoires voortbrachten. En zoo zijn de zangvereenigingen de oudste muziek-organisaties in Amerika.

In 1882, bij voorbeeld, organiseerden Zweedsche Kolonisten in de Westersche prairiestad Lindsborg, in den Staat Kansas, een zangvereeniging, die schitterende uitvoeringen van de *Messias* en de *Mattheus Passion* gaf.

Deze zangvereenigingen legden in de Vereenigde Staten den grondslag voor andere muziek. Pioniers uit Bohemen, Rusland, Oostenrijk en andere landen kwamen in het midden van de negen-

tiende eeuw in grooten getale naar Amerika. Aan hen is de groei van het Amerikaansche concertleven, en het ontstaan en den bloei van de groote muziek-instellingen van heden te danken.

Omstreeks 1850 was er slechts één permanent orkest in Amerika —de "New York Philharmonic", gesticht in 1842. Tallooze steden hadden nooit een symphonie-concert gehoord. Publiek voor goede muziek —en *goede* muziek *alleen* — bestond feitelijk niet. Toch waren er, omstreeks 1900, dertien groote symphonie-orkesten in het land. De stedelijke orkesten van Boston en Chicago werden gesubsidieerd en stonden op een hoog artistiek peil, te vergelijken met het peil van de groote Europeesche organisaties. En dadelijk na 1900 werden er meer en meer orkesten gesticht. In New York werden twee groote orkesten gesubsidieerd, die uitstekende concerten gaven. Van 1902 tot 1909 werden er goede symphonie-orkesten gevormd in Philadelphia, Minneapolis, St. Paul, New Orleans, Seattle, en San Francisco.

Voor kamermuziek was er omstreeks 1850 eenvoudig geen publiek. Kwartetten werden gevormd en weer ontbonden, omdat het groote publiek geen belangstelling toonde voor deze muziek. Maar in 1900 won een wereld-beroemd kwartet groote populariteit, vooral in New York. En in 1903 werd het Flonzaley kwartet gevormd, dat in ca. 450 steden ruim 2500 concerten gaf, een reizend propagandist voor klassieke kamermuziek. Amerika begon goede muziek te apprecieeren.

In 1850 waren er weinig solisten-concerten, omdat zij geen groot publiek konden trekken. Maar nadat Rubinstein zijn monumentale serie historische piano-concerten in New York had gegeven en door hun succes bewezen had dat het publiek er meer ontvankelijk voor was geworden, werd het muziekleven van Amerika's groote steden steeds rijker en gevarieerder door de talrijke concerten van wereld-beroemde solisten.

De opera bereikte in New York in het begin van 1900 haar grootste tijdperk, het tijdperk van de "prima donna", van Mahler en Toscanini in de Metropolitan Opera; van Campanini, Mary Garden, John McCormack en Tetrazzini in de concurreerende Manhattan Opera. De opera begon ook buiten New York, waartoe zij eerst vrijwel geheel beperkt was, populair te worden. In 1908 werd er een groot operagezelschap gesticht in Boston, en Oscar Hammerstein bouwde een speciaal opera-gebouw in Philadelphia, waar hij een paar avonden per week zijn New Yorksche groep bracht. In 1910 werd er een operagezelschap in Chicago gesticht.

Maar een nog grootere kracht was bezig om goede muziek letterlijk in de Amerikaansche woonkamer te brengen.

In het begin van de gramophoon-muziek waren de radio en de geluidsfilm ervan overtuigd, dat klassieke muziek alleen door een kleine groep van kenners geapprecieerd kon worden. Muziek op gramophoonplaten werd omstreeks 1903 een winstgevend commercieel avontuur, maar het duurde tot 1927 voordat zij meer dan een vier minuten lange potpourri uit opera's en symphonieen gaven. De radio kwam omstreeks 1922 algemeen in gebruik; maar het duurde eenige jaren totdat symphonie-concerten en opera's een plaats op de radio-programma's kregen.

Hollywood aarzelde eveneens eenige jaren voordat het erkende dat goede muziek voor de Amerikaansche film gebruikt kon worden.

Maar het is thans bewezen dat Amerikanen in het algemeen van goede muziek houden en bereid zijn haar te ondersteunen. De verkoop van goede gramophoon-muziek is verbazingwekkend groot — ongeveer tien millioen platen per jaar —en dat alleen omdat men thans de beste muziek op platen kan krijgen.

Klassieke muziek speelt een belangrijke rol in de Amerikaansche radio-programma's. Een onderzoek in het geheele land in 1939 bewees, dat 62 ½ procent van het radio-publiek naar goede muziek-programma's luisterde, en in 1940 schatte men, dat de z.g. van-kust-tot-kust uitzendingen —één zelfde programma, dat door meer dan 200 radio-stations wordt uitgezonden — bijna twee duizend uur klassieke muziek geven. Wat goede muziek in de film betreft werden er speciale films gemaakt waarin groote musici zooals Stokowski, Walter Damrosch, Lily Pons, Grace Moore, en Jascha Heifetz speelden; en belangrijke componisten zooals o.a. Aaron Copland, Stravinsky en Darius Milhaud kregen opdrachten om speciale muziek voor films te componeeren.

Baekeland, de uitvinder

door John C. Patterson
Uit het boek "America's Greatest Inventors"
uitgegeven door Thomas Y. Crowell Co.

Dr. Leo Hendrik Baekeland heeft het gezegde: "Er is niets nieuws onder de zon"', weerlegd.

Een der grootste pioniers van onzen tijd, op het gebied der synthetische chemie, was Dr. L. Baekeland, de uitvinder van het bakeliet. Deze stof was de eerste synthetische hars-soort, waarmee voorwerpen van elken gewenschten vorm konden worden gegoten en die na verhitting hun vorm behielden. Dr. Baekeland's proeven met bakeliet in 1908, legden den grondslag voor de fabricage van dozijnen andere "plastische" stoffen. Met recht kan men dus zeggen, dat door zijn ontdekking het tijdperk der "plastische materialen" (plastics) werd ingeluid.

Leo Hendrik Baekeland werd op 14 November 1863 te Gent, in een eenvoudig gezin, geboren. Na de middelbare school te hebben verlaten, werd hij op 17-jarigen leeftijd student aan de Universiteit van Gent, waar hij mede-student was van Maurice Maeterlinck. Vier jaar later promoveerde hij tot doctor in de Wis- en Natuurkunde en werd leeraar aan een Rijks Normaalschool en tevens buitengewoon hoogleeraar.

Evenals zijn collega's was Baekeland een uitstekende geleerde. Enkele jaren later won hij een prijsvraag, uitgeschreven onder de gepromoveerden der voornaamste vier Belgische universiteiten. Hij ontving een studie-beurs, die hem in staat stelde aan hoogescholen in Engeland, Frankrijk en Duitschland te studeeren.

In 1889 begaf Dr. Baekeland zich naar Amerika. Zijn verblijf in de Vereenigde Staten, dat aanvankelijk als een bezoek bedoeld was, zou -later het keerpunt in zijn leven blijken. In New York werd hem door een fabrikant van films en photo-papier een werkkring aangeboden. Amerika scheen hem het ondernemende land toe, dat met zijn aard strookte, zoodat hij er bleef.

Weer vier jaar later opende Dr. Baekeland zijn eigen laboratorium. Hier vond hij een soort photopapier uit, "Velox" genaamd, dat een groote verbetering beteekende op het gebied der photografie.

Dr. Baekeland verkocht zijn patent voor een groot bedrag aan de Eastman Kodak fabrieken waardoor hij zijn liefsten wensch tot werkelijkheid kon doen worden, namelijk het verder onderzoek naar nieuwe scheikundige processen en producten.

Een van zijn vele onderzoekingen leidde tot de ontdekking van bakeliet. Zijn bedoeling was om synthetisch schellak te vervaardigen ter vervanging van de Indische natuurlijke hars, gebruikt voor de fabricage van vernis. Elke bekwame scheikundige wist, dat bij het experimenteeren met koolteerproducten, een harsachtige substantie in de reageerbuisjes aanwezig is, gemengd met andere stoffen.

Dr. Baekeland kende de proeven, die genomen waren om een toepassing te vinden voor combi-

naties van formaldehyde en karbolzuur of phenol. Hij besloot echter deze proeven —de fouten inbegrepen—te herhalen. Halverwege ontdekte hjj soms, dat een proef tot niets leidde. Hij begon dan van voren af aan en had weer nieuwe moeilijkheden te overwinnen. Maar Dr. Baekeland's geduld overwon.

Hij behandelde verschillende hout-soorten met de kleverige massa, waaraan hij verschillende zuren en alkaliën toevoegde. Soms maakte deze behandeling het hout zacht inplaats het te harden; andere keeren was het zoo hard en gomachtig dat hij er niets mee kon beginnen. Tenslotte besloot Dr. Baekeland het zoeken naar een vervangingsmiddel voor schellak te staken en de mogelijkheden van de stof, waarmee hij experimenteerde, uit te buiten.

Dagen en nachten van hard werken volgden. Dr. Baekeland stelde verschillende mengsels van formaldehyde en phenol aan hooge en lage temperaturen en druk bloot. Na honderden proeven opende hij op zekeren dag een destilleervat, waarin hij zijn ingredienten aan druk had onderworpen, bij een temperatuur twee maal zoo hoog als het kookpunt van water. Inplaats van de gebruikelijke gomachtige massa, vond hij een substantie, die keihard was en den vorm van het vat had aangenomen. Het materiaal zag er uit als amber.

Snel onderwierp hij het aan proeven teneinde de eigenschappen vast te stellen. Het bleek, dat de nieuwgevonden stof niet smolt bij opnieuw verhitten, geen water of zuren opnam, terwijl het een slechte geleider van electriciteit en warmte bleek te zijn. Hij herhaalde met goed gevolg zijn experiment; bakeliet was geboren, een substantie, die na gegoten te zijn, door verhitting vasten vorm aannam.

Tijdens een bijeenkomst van de Vereeniging van Scheikundigen te New York op 6 Februari 1909, maakte Dr. Baekeland zijn ontdekking bekend: Een bepaalde combinatie van kool-, water- en zuurstof-atomen, die zoodanig waren gerangschikt, dat moleculen werden gevormd, die noch door den mensch, noch door de natuur, ooit te voren waren geproduceerd. De aanwezige verslaggevers zagen de beteekenis van de nieuwe ontdekking niet in. Den volgenden dag legden de kranten uit, dat de nieuwe stof een samenstelling was van een koolteer-product, phenol en formaldehyde en deden hun lezers duizelen met de mededeeling, dat de wetenschappelijke naam "oxybenzylmethyleneglycolanhydrid" was. De eerste artikelen van bakeliet, die op de markt werden gebracht, waren pijpestelen, kralen en flesschen voor het bewaren van hydrofluorine-zuur. Bakeliet was doorzichtig en kon gekleurd worden; spoedig verschenen ook diverse vloeibare harsproducten, die als vernis of lak dienst konden doen.

Ook bleek het mogelijk om het hars-product met houtvezels te vermengen. De gegoten voorwerpen namen volkomen den vorm van het gietmodel aan en waren prachtig gepolijst. Verder ontdekte men, dat papier en weefsels met de vloeibare "resinoïde" konden worden geïmpregneerd.

De talrijke variëteiten van bakeliet worden op vele wijzen in de auto-industrie gebruikt. Ook maakt men er spiegelgladde bladen voor restaurant-tafels van en verder billiardballen, doorzichtige vulpennen, electrische- en radio-onderdeelen, vliegtuigpropellers, schakelborden, telefoontoestellen, isolatie-materiaal voor slagschepen, geruischloos raderwerk, sigaren- en sigarettenpijpjes etc. Bakeliet vervangt thans veelal hard rubber als isolatie-materiaal, evenals amber in de kunst-nijverheid.

Gedurende den eersten wereldoorlog stelde Dr. Baekeland vele "plastische materialen" ter beschikking van de Amerikaansche oorlogs-industrie. In 1924 was hij president van het Amerikaansche Scheikundige Genootschap. In 1940 benoemde het Amerikaansche Verbond van Fabrikanten hem tot "Moderne Pionier", als één van de 19 in leven zijnde uitvinders en onderzoekers, die het meest tot Amerika's industrieelen vooruitgang hadden bijgedragen. In dien tijd was het woord "bakeliet" al gemeengoed geworden en respecteerde men den grond-legger der nieuwe industrie als één van Amerika's vooraanstaande burgers.

Dr. Baekeland, die in 1944 overleed, is er getuige van geweest, hoe de synthetische chemische industrie uitgroeide tot een der vruchtbaarste takken van nijverheid. De "atomen-jongleurs" van heden zitten echter niet stil en we kunnen er zeker van zijn, dat zij de wereld met nieuwe technische wonderen zullen verrassen.

Kinderen in de Vereenigde Staten

Een verhaal in foto's

De opvoeding in Amerika maakt kinderen tot vrije, verantwoordelijke burgers eener democratische maatschappij.

Voor de geestelijke en lichamelijke ontwikkeling der jeugd stelt Amerika alles in het werk om zijn jongste burgers goede gezondheidszorg en uitstekend fundamenteel onderwijs te verschaffen.

De gezondheidszorg begint al bij hun geboorte. In de afgeloopen jaren werd ruim de helft der Amerikaansche kinderen in klinieken of ziekenhuizen geboren, waar de geheele medische wetenschap te hunner beschikking staat. Sterfte van zuigelingen, nog geen maand oud, nam af van 44.4 per duizend in 1915 tot 28.8 in 1940.

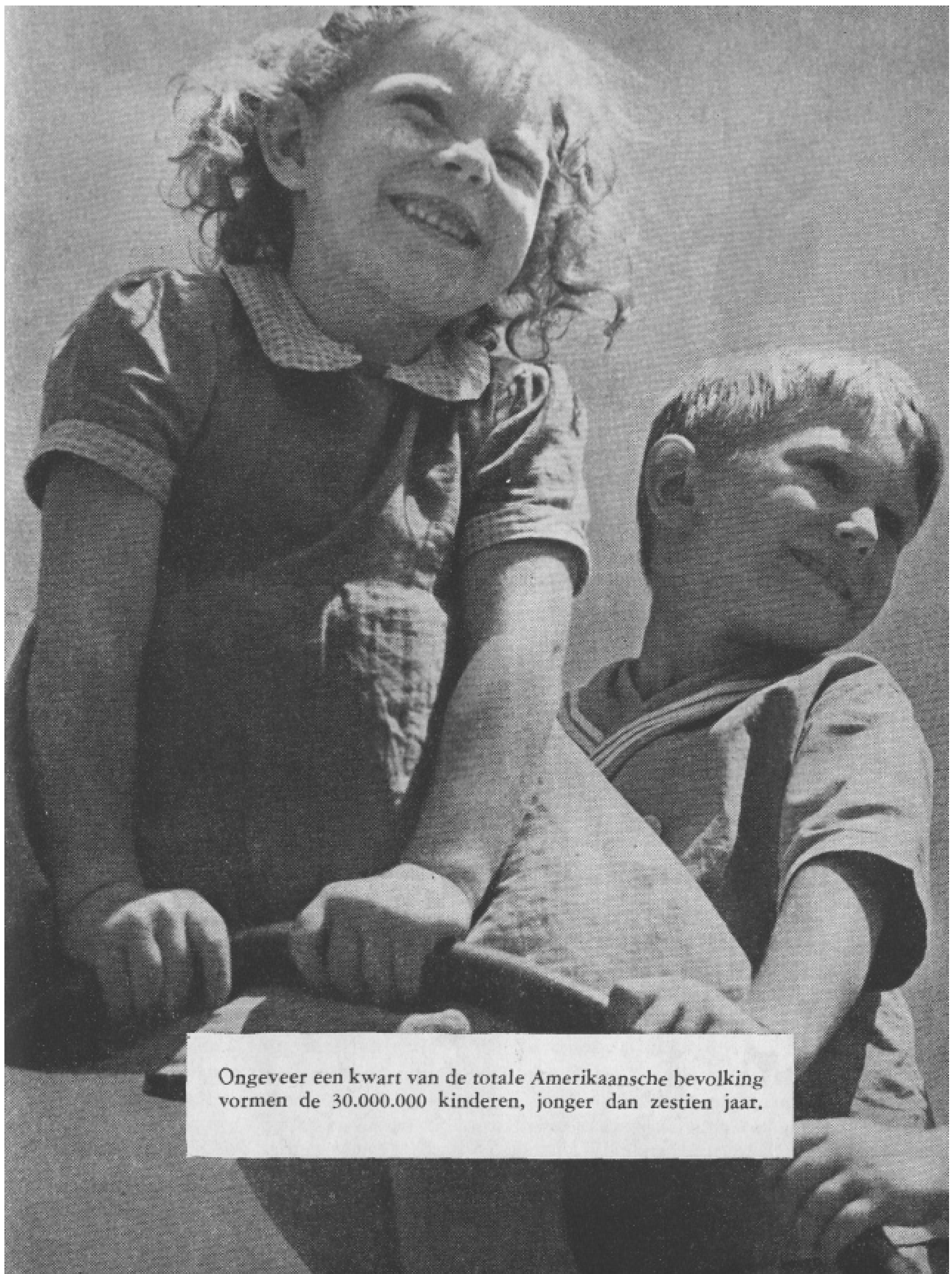
Onder de maatregelen, die Amerika genomen heeft om kinderen tegen ziekten te beschermen, behooren medisch toezicht op de voorziening van melk en water benevens inenting tegen typhus en diphteritis. Verplichte vaccinatie heeft in vele Staten de pokken bijna geheel laten verdwijnen. Engelsche ziekte is langzaam aan het verminderen door verbetering van dieët. In vele medische inrichtingen worden kinderen gratis of voor minder dan kostprijs behandeld.

De kindergezondheid in Amerika is nog niet ideaal, doch wordt steeds beter. Dank zij den vooruitgang der medische wetenschap en toenemende algemeene belangstelling, ontstond grootere samenwerking tusschen de ouders, scholen, medici en zulke instellingen als het Kinderbureau van het Ministerie van Arbeid, dat literatuur over dieët en hygiene verspreidt.

Men begrijpt heel goed in Amerika, dat er nog veel gedaan moet worden op het gebied van kinderverzorging. De volgende feiten zijn echter zeer bemoedigend: het gemiddelde Amerikaansche kind van heden is langer, zwaarder van gewicht en beter gevoed dan het kind van 1900. Bovendien is het sterftecijfer tengevolge van kinderziekten sterk gedaald.

Onderwijs is verplicht voor kinderen van zes tot veertien of achttien jaar, naar gelang van de wetten der verschillende Staten. Negentig procent der 240.000 scholen zijn kosteloos. In tallooze plaatsen kunnen kinderen van twee tot zes jaar desgewenscht naar de bewaarschool gaan.

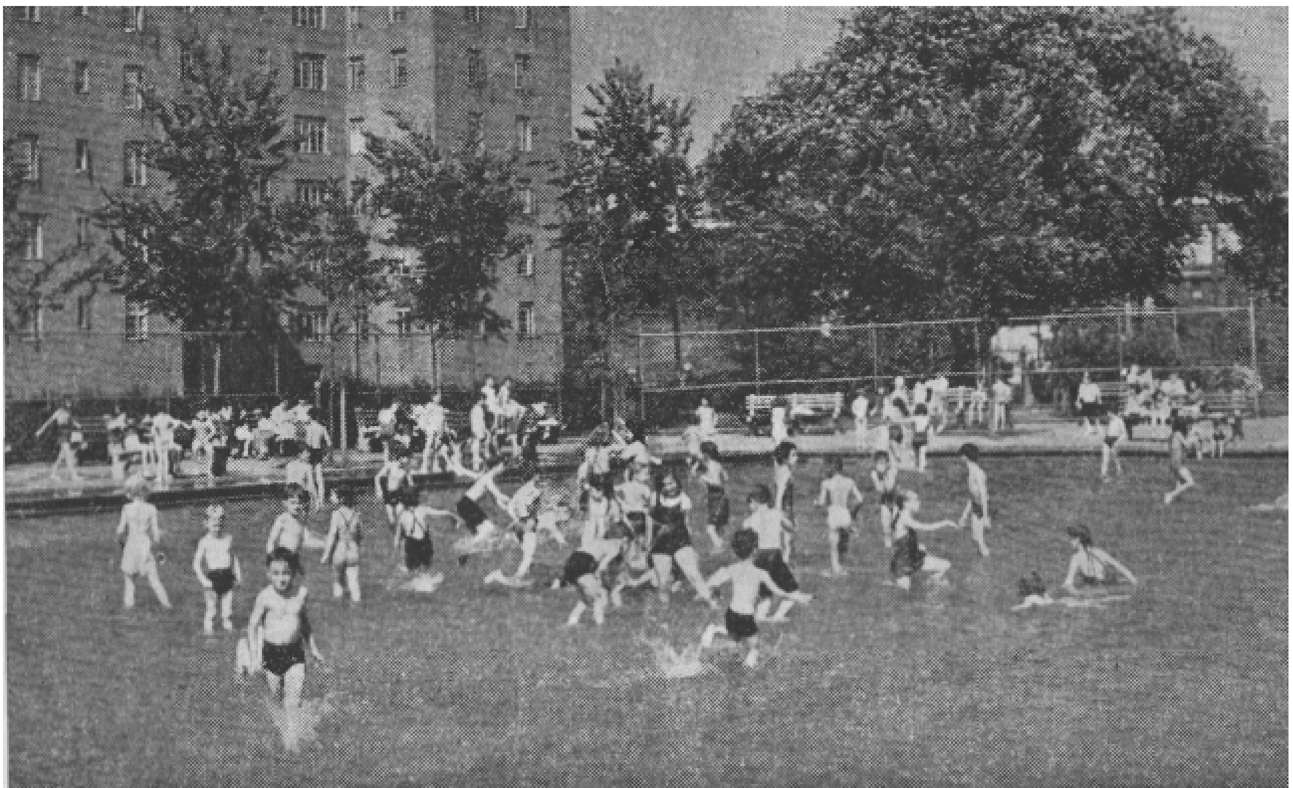
Amerikaansche ouders willen hun kinderen zien opgroeien tot burgers van een vrije, vereenigde wereld. Die illusie gaat hand in hand met het program van kinderverzorging dat in geheel Amerika in practijk wordt gebracht.

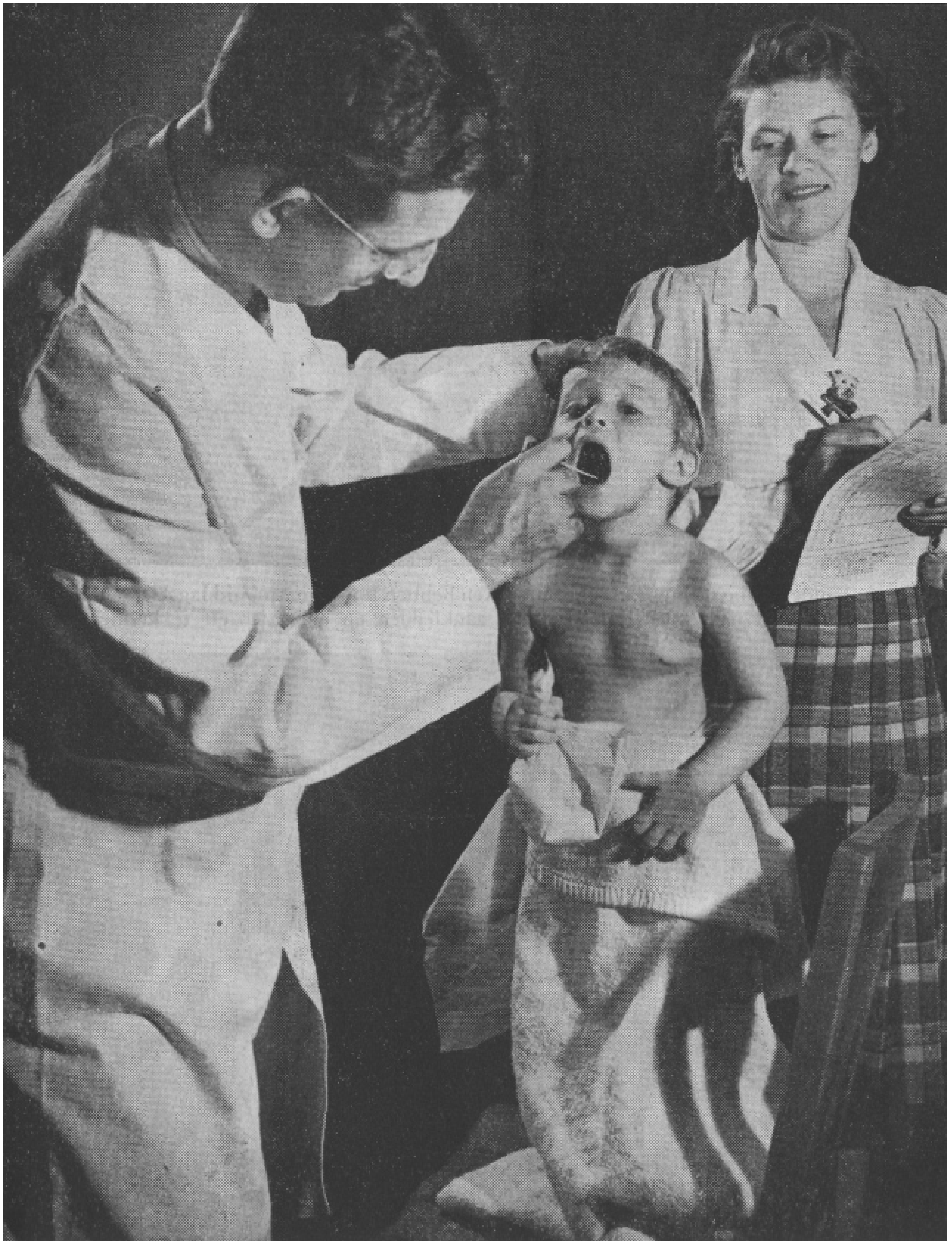
Ongeveer een kwart van de totale Amerikaansche bevolking vormen de 30.000.000 kinderen, jonger dan zestien jaar.

Kinderen, die in de kleinere steden of op boerderijen wonen (en deze vormen 56% van alle Amerikaansche kinderen) gbruiken de vrije natuur als hun vaste speelplaats.

Stadskinderen spelen in parken of speeltuinen; of ook wel in de gezamenlijke tuinen der moderne woning-complexen, waartoe ook dit bassin temidden der huizen behoort.

Kinderen die de bewaarschool bezoeken hebben lunch en een middagslaapje op school. Hier ziet men hoe zij leeren met aankleeden en eten zichzelf te helpen.

De discipline op de lagere school gaat huishoudelijk toe. Er wordt den kinderen geleerd, bezig te zijn met interessante dingen, waardoor ze veel handigheid opdoen.

Veel kinderen hebben aanleg voor technische dingen. Reeds vroeg wordt hun geleerd, hoe zij practische gereedschappen moeten gebruiken. Zij repareeren graag.

Schilderen leert kinderen niet alleen hun gedachten te uiten, maar scherpt tevens hun opmerkingsgave. Dergelijk werk op school gaat gepaard met museumbezoek.

Muzieklessen worden geregeld gegeven. De kinderen luisteren ook naar speciaal voor hen samengestelde radioprogramma's en zij leeren in school-orkestjes te spelen.

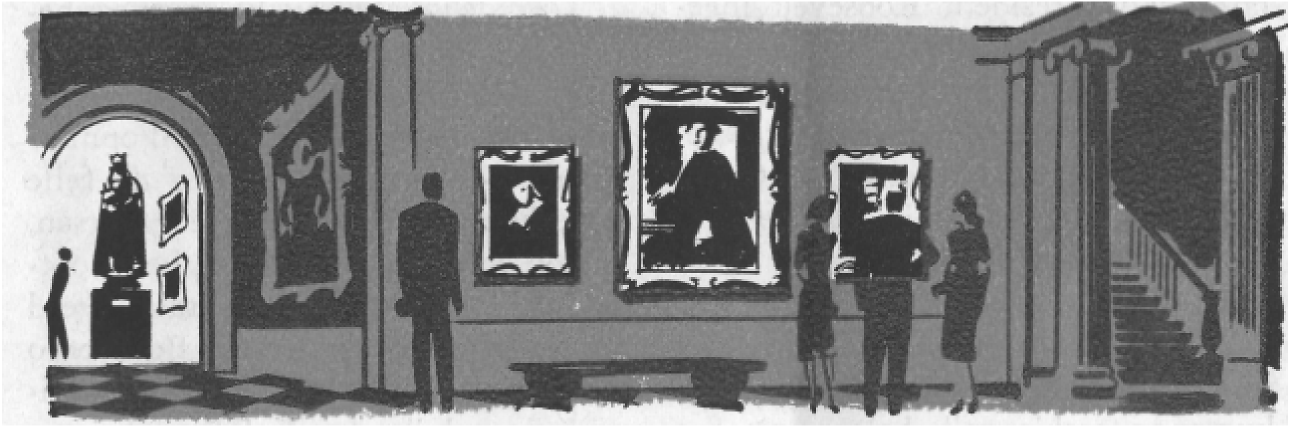
Oudere kinderen helpen mee in het huishouden, passen op broertjes en zusjes, en leeren aldus ook hun deel bij te dragen in de verantwoordelijkheid van het familieleven.

Het gemiddelde kind heeft een bescheiden tehuis. Vele boerderijen hebben, zooals deze, electriciteit; hierdoor gaat 't werk gemakkelijker en is er tijd voor ontspanning.

Amerikaansche families gaan graag samen uit. Stadsmensen brengen vaak hun vacantie door met picknicken en zwemmen in een badplaats in de buurt van hun woonplaats.

Europa's kunst moet gered worden

door Charles Rufus Morey
Naar een artikel in het tijdschrift "Art News"

Amerikaansche Commissie zal de kunstschatten tegen vandalisms beschermen en geroofde kunstvoorwerpen redden.

Op 29 December 1943 vaardigde Generaal Eisenhower het volgende algemeene bevel uit tot de troepen in Italië:
"Het is de taak der opper-officieren de ligging van historische monumenten, zoowel direct voor onze frontlijn als in de door ons bezette gebieden, vast te stellen. Wij zijn verplicht deze monumenten te sparen voor zoover de oorlog het toelaat".

Dit was het resultaat van een plan voor de bescherming van kunstschatten waarmee men, op aandringen van het leger zelf, begonnen was. In December 1942 verzocht het leger de "Harvard Group of American Defense" een lijst te maken van de plaatsen in de landen aan de Middelland-sche Zee, die door den oorlog bedreigd werden, en die om hun artistieke of historische waarde beschermd moesten worden voor zoover dat in militair opzicht mogelijk was. Deze lijsten vormden den grondslag voor het uitvoerig in kaart brengen van alle cultureele schatten in Europa. In het begin van 1943 begon een commissie van de "American Council of Learned Societies", aan deze kaart te werken. Door een toelage van het Rockefeller Fonds kon de commissie reeds in Juni 1943 aan het werk gaan. Archivarissen, bibliothecarissen, archaeologen, directeuren van musea en laboratoria en leeraren in de kunstgeschiedenis waren lid van de commissie. Sommigen van hen werden benoemd in de 2 maanden later door President Roosevelt ingestelde "Commissie voor het beschermen en redden van artistieke en historische monumenten in oorlogsgebieden", onder voorzitterschap van Owen T. Roberts, raadsheer in het Hooggerechtshof der U.S.A.

Op bevel van Generaal Eisenhower zijn officieren met den specialen titel van "Adviseurs voor monumenten, kunst en archieven", belast met het vaststellen van de plaats der kunstschatten. Het zijn voormalige curatoren van musea, architecten en kunst-historici. In 1943 werden er speciale kaarten gemaakt voor de troepen in het veld, waarop de ligging van ieder museum, laboratorium, bibliotheek, archief en historisch monument duidelijk is aangegeven.

Bij elke kaart is een lijst met bijzonderheden en met de adressen van het personeel dat voor den oorlog bij deze musea, bibliotheken enz. werkzaam was. Zij immers kunnen de beste inlichtingen geven. De kaarten en lijsten worden tezamen gefotografeerd, in een groot aantal gereproduceerd, en naar de troepen aan het front gezonden. In het geheel zijn er ca. 700 kaarten gereed.

Het reddingswerk heeft reeds een aanvang genomen. Generaal Eisenhower's stafcommandant machtigde de officieren "de gebouwen die op de lijst staan te sluiten en den troepen den toegang te verbieden . . .," en dit werd met menig antiek-, middeleeuwsch-en Renaissance gebouw gedaan.

Toen de inval in Sicilië ongeveer beeindigd was gingen de "Adviseurs voor monumenten, kunst en archieven" aan het werk. Sicilië had opmerkelijk weinig geleden onder de felle gevechten in verschillende plaatsen, die op cultureel gebied van het grootste belang waren. Zuid-Italië werd zwaarder getroffen, vooral Benevento en Napels. Daar moesten de "adviseurs" veel "eerste hulp" verleenen, totdat het gevecht zich verder naar het Noorden verplaatste.

In November 1943 brachten de Duitschers den inhoud van Monte Cassino naar Rome. Daaronder bevonden zich de mooiste kunstvoorwerpen van het museum te Napels, door de directeuren bij den komst der Geallieerden daar opgeborgen. Het bevatte tevens de schatten van het klooster van Montevergine dicht bij Avellano en van het museum S. Martino te Napels evenals de 10.000 boeken en manuscripten van de Monte Cassino bibliotheek.

Wat de Duitschers niet berichtten is het verdwijnen van eenige der kostbaarste schilderijen uit het museum te Napels. De lijst van vermiste schilderijen vermeldt o.a.: Pieter Breughel, "De Blinde die den Blinde leidt"; Titiaan, "Danae" en "Lavinia's Portret"; Joos van Cleve, "Triptiek"; Raphael, "Madonna van Goddelijke Liefde", Tiepolo, "Neptunus Geschenken biedend aan Venetië".

Toen de legers der Geallieerden de Duitschers van Monte Cassino naar Rome dreven werden vele steden aan den Appischen Weg en de Via Casalina beschadigd; Gaeta, Cori, Velletri en Palestrina leden zwaar.

San Gimignano heeft daarentegen, met een belangrijke uitzondering, weinig geleden.

Assisi en Perugia kwamen zoo goed als onbeschadigd uit het gevecht. De belangrijkste monumenten van Florence, bleven vrijwel onbeschadigd. De Toren van Pisa, de Dom en de Doopkapel werden zoo goed als niet getroffen.

Het blijkt thans dat, niettegenstaande de bittere gevechten voor de bevrijding van Frankrijk, de monumenten en cultureele schatten minder beschadigd werden dan men eerst vreesde.

De vrees dat de groote Fransche nationale verzamelingen verloren zouden zijn, veroorzaakt door den diefstal van het Gentsche altaarstuk (van Eyck's "Aanbidding van het Lam"), door den "cultureelen ruil" en den roof van particuliere verzamelingen, bleek gelukkig ongegrond. De inhoud van het Louvre, en ook die van andere openbare verzamelingen bleek ongerept te zijn. Een uitzondering vormen 2000 voorwerpen uit Napoleon's tijd, uit het "Musée de 1'Armée" in het "Hotel des Invalides" weggehaald.

Veel is te danken aan de officieren voor de monumenten en aan anderen in de geallieerde legers, die aan de hand van tevoren gemaakte kaarten en lijsten de plaatsen der monumenten vaststelden en deze bij artillerievuur en bombardementen spaarden. En het is tevens te danken aan de vele vakkundige en moedige Fransche ambtenaren, die de aan hen toevertrouwde schatten zorgvuldig verborgen en bewaakten. In Frankrijk, Belgie en Nederland verdwenen veel kunstvoorwerpen als een gevolg van roof, onder den dekmantel van confiscatie, en gedwongen verkoopingen. Dit veroorzaakte een grooten toevloed van Nederlandsche en Vlaamsche schilderijen in Duitsche musea, zooals blijkt uit hun eigen berichten, en uit de advertenties der veilingen.

De belangrijkste diefstal was die van van Eyck's "Aanbidding van het Lam", dat van Zuid-Frankrijk, waar het tijdens het Duitsche offensief in 1940 was opgeborgen, naar Duitschland werd vervoerd. Er werden verschillende plaatsen genoemd waar het altaarstuk zich thans zou bevinden. Volgens een artikel in "Das Reich" van Juni 1943 werd het in het Kaiser Friedrich Museum in Berlijn ten toon gesteld.

Dergelijke berichten wijzen op de tweede taak van de Commissie en haar comités, n.l. de geroofde kunstvoorwerpen "te redden en aan hun wettige eigenaars terug te geven". Het "Comité voor het behoud van cultureele Schatten in Oorlogsgebieden" van de Amerikaansche "Council of Learned Societies" is druk bezig met het verzamelen van inlichtingen over verlies en roof. Als de vrede komt, zal dit de grondslag vormen voor althans het beginstadium van de geweldige taak om de cultureele traditie in het door den oorlog verscheurde Europa te herstellen.

Gele tooverkunst voor langer leven

door J. D. Ratcliff
Uit het tijdschrift "Reader's Digest"

De wetenschap vond in Penicillin een nieuw en machtig wapen voor den strijd tegen ziekte.

Amerikaansche doktoren zijn thans overtuigd, dat Penicillin, een nieuw geneesmiddel, het machtigste wapen tegen bepaalde ziekten is —o.a. bloedvergiftiging, longontsteking, gonorrhea en syphilis. Proeven op muizen genomen bewezen dat het zelfs beter werkt tegen streptococcus infecties dan de beroemde sulfa-tabletten.

De geschiedenis van het wondermiddel, dat thans in het leger wordt gebruikt en in beperkte mate door de burgerbevolking, begon in 1929, toen een Engelsche arts, Dr. Alexander Fleming, ontdekte, dat een schimmel, die uit de lucht op een bord was gevallen, bacteria vernietigde. Dr. Fleming vischte de schimmel uit het bord, maakte er een zuivere cultuur van en experimenteerde ermee in reageerbuisjes. De schimmel werd *Penicillium notatum* genoemd.

Er was toen echter weinig belangstelling voor chemotherapie — het behandelen van ziekten met chemicaliën — en eerst negen jaar later begon men het nieuwe middel nauwkeurig te bestudeeren.

In 1938 begon Dr. Howard W. Florey, professor in de pathologie aan de Universiteit van Oxford, met een toelage van het Rockefeller fonds een uitgebreide studie te maken van penicillin. Na lang en moeilijk werk verkreeg men een klein hoopje bruingeel poeder. Men experimenteerde ermee in reageerbuisjes en ontdekte het verbluffende feit, dat slechts één deeltje op de 50.000.000 den groei van bacteria tegenhield. Hier had men blijkbaar een substantie, die honderd of duizend maal machtiger was dan de sulfa-geneesmiddelen.

Een belangrijke vraag moest echter nog beantwoord worden: hoe zou het op dieren en menschen werken?

Vijftig muizen werden met een groote dosis streptococcus pyogenes ingespoten, die wonden infecteert. De muizen werden in twee groepen van vijf-en-twintig verdeeld. De eene groep kreeg het bruin-gele poeder.

Binnen vier-en-twintig uur waren alle muizen van de andere groep dood, terwijl slechts een van de anderen stierf. Het nieuwe middel had dus zijn eerste toernooi tegen den dood gewonnen.

Nu was Dr. Florey gereed om met menschen te experimenteeren. In den winter van 1940 vond hij patiënten voor het nieuwe geneesmiddel. De meesten van hen hadden levensgevaarlijke ziekten, waar ieder ander middel gefaald had; zij stonden aan den rand van het graf. Vijf van hen lagen op hun doodsbed met staphylococcus bloedvergiftiging, één had een urinaire infectie en vier hadden oog-infecties. Zij allen, en anderen wier toestand even critiek was, kregen het bruin-gele poeder in water opgelost in hun bloed gespoten.

Zoo schitterend waren de resultaten dat de doktoren verbluft waren; het was haast ongeloofelijk. Penicillin kwam in het middelpunt van de belangstelling te staan, want niet alleen bleek het bijna volkomen onschadelijk te zijn, maar de witte bloedcellen konden een oplossing verdragen, honderden malen sterker dan noodig was om den groei van de bacteria te beletten. Deze witte cellen spelen een allerbelangrijkste rol om het lichaam tegen schadelijke bacteria te beschermen. De gewone antiseptische middelen dooden niet alleen de bacteria, maar ook de witte cellen en het weefsel waarin de bacteria zich vermenigvuldigen.

Penicillin doodt de bacteria niet onmiddellijk. Het belet hun groei en de lichaams-cellen worden niet geschaad. Terwijl de bacteria zich zoo in een staat van verdooving bevinden vernietigen de witte cellen hen. Hoe oud, ziek of zwak de patiënt ook is, hij lijdt nooit schadelijke gevolgen van een penicillin-injectie. Daarom kan de dokter zulke groote hoeveelheden gebruiken als hij noodig acht, zonder vrees voor vergiftiging.

Van den aanvang aan was het duidelijk dat penicillin een belangrijk wapen was tegen staphylococci, de microben die etter vormen en wonden infecteeren.

Deze microben tasten de beenderen aan en veroorzaken de levensgevaarlijkte ziekte: osteomyelitis. Zij komen in het bloed en veroorzaken staphylococcus septicemia —die voor negen van de tien patienten doodelijk was. Zij veroorzaken groote, gapende wonden, die jaren lang niet genezen. Sulfa-geneesmiddelen konden het sterfte-cijfer slechts 30 procent verminderen.

Tegen deze boosdoeners (en ook tegen anderen) werkt penicillin uitstekend. Het wordt direct in het bloed, de spieren of onder de huid ingespoten. Als het werd ingenomen zou maagzuur het vernietigen.

Na de injectie wordt het spoedig door de nieren uitgestooten en er blijft heel weinig in het lichaam. Daarom is het noodig herhaaldelijk een groote dosis te geven.

Patiënten, die penicillin kregen, voelden zich spoedig beter. De koorts verminderde niet plotseling, als met de sulfa-middelen, maar de eetlust en nieuwe levenskracht keerden terug. En wat het belangrijkste is, patiënten die anders onvermijdelijk gestorven zouden zijn, bleven in leven.

In het begin was er echter een groot nadeel. Het was buitengewoon moeilijk penicillin te produceeren. Vaak weigerden de schimmels hun machtig sap af te scheiden. En als zij het deden was de hoeveelheid droevig klein. Als men een goede oogst kreeg gaf een kubieke centimeter vloeistof uit de aardewerk flesschen slechts twee eenheden penicillin. Een eenheid is een willekeurige maat van de hoeveelheid penicillin, die een toetsorganisme bevat. In sommige moeilijke gevallen had men twee a drie millioen eenheden noodig om leven over dood te laten zegevieren!

Het was duidelijk dat penicillin nooit volledig benut kon worden totdat men productie op groote schaal bereikte. In Engeland, met alle ontberingen door den oorlog veroorzaakt, had men geen faciliteiten voor zulk een productie. Dr. Florey wendde zich tot de Vereenigde Staten en verzocht de medewerking van het Comite voor Medisch Onderzoek van het "Bureau voor Wetenschappelijk Onderzoek", van de "Nationale Commissie voor Wetenschappelijk Onderzoek" en het Departement van Landbouw, alles regeerings-bureaux. Spoedig werden de bacteriologen aan het werk gezet.

Het Departement van Landbouw werkte in zijn laboratorium te Peoria, in den Staat Illinois, aan een buitengewoon belangrijk onderdeel van het probleem. Daar ontdekte men dat een soort maïs-alcohol—een bijproduct van de stijfsel-industrie —de schimmel tot grootere productie kon brengen. Men vond nieuwere variaties, die meer penicillin afscheidden. Zoo kon men de hoeveelheid, die in Engeland verkregen was, eenige honderden malen vergrooten en het laboratorium-product kreeg commercieele mogelijkheden.

Er was nog een ander probleem. Penicillin was blijkbaar zeer geschikt om geïnfecteerde oorlogswonden te behandelen, maar militaire artsen moesten eerst leeren hoe het gebruikt moest

worden. Het moest eerst precies getoetst worden in de ziekenhuizen. Doktoren moesten leeren waar het werkte, hoeveel moest worden toegediend, welke methode van toediening het meest geschikt zou wezen.

Het Comité voor Chemotherapie van de "Nationale Commissie van Wetenschappelijk Onderzoek", waarvan Dr. Chester S. Keefer voorzitter is, kreeg opdracht dit onderzoek te leiden. Hij moest beslissen waar en hoe de beperkte voorraad van het kostbare middel gebruikt moest worden. Sinds April 1942, geholpen door een staf van dertig doktoren, heeft hij de beschikbare penicillin verdeeld onder de twee-en-twintig ziekenhuizen die hiervoor waren uitgezocht. In speciale gevallen mag hij penicillin laten gebruiken voor een patiënt in een ander ziekenhuis.

In de ziekenhuizen werden eenige honderden patienten behandeld. Bij staphylococcus vergiftiging redde penicillin het leven van twee op elke drie der een-en-negentig patiënten. Osteomyelitis-, gonorrhea- en syphilis-proeven toonden eveneens gunstige resultaten, en penicillin werd met succes gebruikt voor de behandeling van sub-acute bacterische endocarditis, een ontsteking van het hartvel veroorzaakt door infectie.

Tot nu toe schijnt penicillin niet te werken tegen tuberculose en het is niet waarschijnlijk dat het virus-ziekten zooals kinderverlamming of gele koorts kan genezen. Het werkte buitengewoon in eenige gevallen van long-ontsteking, waarop de sulfa-middelen geen uitwerking hadden, en het belooft een wapen te kunnen worden tegen meningitis. Het werkt schitterend tegen steenpuisten, karbonkels en sommige onaangename oog-infecties. Het werd met opmerkelijk resultaat gebruikt in de behandeling van een infectie der mastoïde-holte en tegen gas-kanker, dat zoo vele soldaten doodde. Het werkt prachtig tegen infecties, door brandwonden veroorzaakt.

De voorraad penicillin is nog gering en 86 procent ervan is bestemd voor het leger. De productie heeft zich echter belangrijk ontwikkeld sinds men in 1942 op groote schaal begon te produceeren. Van Juni 1943 tot April 1944 werd zij honderd maal grooter.

Een nieuwe methode om penicillin te drogen met radio-stralen werd in Juli 1944 geprobeerd en bleek zoowel den tijd als de productie-kosten belangrijk te verminderen.

De wetenschap verwacht veel van synthese voor grootere productie. Eerst moet de samenstelling van penicillin gevonden worden, en dan haar moleculaire structuur. Zoodra chemici het kunnen samenstellen kunnen groote voorraden beschikbaar komen voor het publiek.

Penicillin houdt groote beloften voor de toekomst in. Er moet nog veel geëxperimenteerd worden. Als het synthetisch gemaakt kan worden, zal men waarschijnlijk variaties ontwikkelen, die evenals bij de sulfa-middelen, de beteekenis van penicillin als een onovertroffen wapen tegen den dood belangrijk zullen vergrooten.

Adriaen Block

door Hendrik Willem van Loon

Uit het boek "Adriaen Block, Skipper, Trader, Explorer"

Noot van de red. : Hendrik Willem van Loon, auteur, journalist en teekenaar, heeft veel langer in Amerika gewoond dan in Holland. Hij heeft zich geheel aan Amerika aangepast — maar zijn geboorteland was altijd in zijn gedachten.

Zijn ideeën waren even ruim als veel-omvattend. Zijn eerste groote succes was *De Geschiedenis van het Menschdom.* Traitises op het gebied van geschiedenis, aardrijkskunde, filosofie, muziek, schilderen, beeldhouwwerk en architectuur volgden elkaar snel op. Zijn boeken werden in 21 talen vertaald en in ruim 6.000.000 exemplaren verkocht.

In de laatste twintig jaar was van Loon een der vooraanstaande figuren in de geschiedenis der Amerikaansche cultuur. Zijn hartewensch was de wereld te vertellen van hetgeen hij ontdekte in het hoogere menschelijke streven — in kunst, wetenschap en geschiedenis. Van Loon schreef de volgende noot onder zijn bijdrage tot een bloemlezing *Dit is mijn beste werk* (1942): De auteur bekent aan slechts een eerzucht te lijden nl. dat hij als die discipel van Erasmus en Spinoza herinnerd zal worden, die zich geheel wijdde aan de verkondiging van het geloof in Verdraagzaamheid en Onderlinge Welgezindheid.

Van Loon werd den l4den Januari 1882 in Rotterdam geboren. Hij ging in Gouda op school en bezocht later het Instituut Noorthey. Op zijn 20ste jaar ging hij naar Amerika, waar hij aan de Cornell en Harvard Universiteiten studeerde. In 1911 werd hij lector in Europeesche geschiedenis aan Cornell, waar hij toen aan zijn eerste boek, *De val van de Nederlandsche Republiek,* begon. Van 1914 tot 1918 was hij oorlogscorrespondent bij de Associated Press. Inmiddels waren zijn tweede en derde boeken verschenen— *De opkomst van het Nederlandsche Koninkrijk* (1915) en *Het gulden boek van Nederlandsche zeevaarders* (1916) terwijl een vierde, *Een kort overzicht van ontdekkingen,* in 't jaar 1918 verscheen.

In 1921 verrijkte van Loon de wereld met zijn terugblik op de eeuwen, *De geschiedenis van het menschdom,* verlucht met zijn eigen penteekeningen en sappig verteld door persoonlijke opmerkingen en vergelijkingen met datgene, waarvoor wij, in onzen tijd, belangstelling aan den dag leggen. Dit boek werd direct een enorm succes. In de Vereenigde Staten werden er alleen al 700.000 exemplaren van verkocht. Vanaf dat moment stelde van Loon zich tot taak het publiek op te voeden.

Andere zijner boeken die in korten tijd een zeer grooten oplaag beleefden, zijn o.a.: *De geschiedenis van den Bijbel* (1923), *Amerika* (1927), *Het leven en de tijden van Rembrandt van Rijn* (1931), *De kunsten* (1937), *De geschiedenis van den Stillen Oceaan* (1940), *Van Loons levens* (1942), *Thomas Jefferson* (1943), De meer dan zes en dertig boeken die hij het licht deed zien, vormen tezamen een, voor een schrijver van zijn formaat, zeer respectabele productie, terwijl de

illustraties die in al deze werken voorkomen op zichzelf reeds voldoende zouden zijn, om een normaal museum te vullen.
Zes jaar geleden schreef van Loon *Onze Strijd* als repliek op Hitler's *Mein Kampf,* waarop zijn boeken in Duitschland verboden werden. In de jaren vlak voor zijn dood gaf hij al zijn krachten aan zijn gemarteld geboorteland, waar de ondergrond hem door kortegolfuitzendingen leerde kennen als "Oom Henk".

Na zijn dood, den 11 den Maart 1944 in zijn buitenhuis "Nieuw Veere" aan de kust van de Long Island Sound in Old Greenwich (Conn.), schreef Dr. Alexander Loudon, de Nederlandsche Ambassadeur in de Vereenigde Staten: "Van Loon's heengaan beteekent een zwaar verlies voor de Nederlandsche zaak en niemand kan zijn plaats innemen als een Amerikaansche vriend van Nederland . . . Zijn aandenken zal bij ons in dankbare herinnering blijven. In zijn zwaar getroffen geboorteland, dat hij zoo liefhad en dat na Amerika de eerste plaats in zijn hart innam, zal het verstillen van de stem van Oom Henk diep betreurd worden door allen, aan wie hij in een tijd van hun grootste ellende als Oom Henk veel hoop en steun bracht."

Hierna volgt een uittreksel van *Adriaen Block,* dat in 1928 in privé-uitgave verscheen voor de leden van Block Hall, Inc., New York.

Wij nemen aan, dat de Oost-kust van Amerika in 1610 vrijwel geheel bekend was en dat men toen niet meer geloofde in het sprookje van een doorgang naar den Oost. Maar op een deel van de kaart stond "terra incognita" — de streek, die nu het dichtst bevolkte gebied van Amerika vormt.

Vijf schepen zeilden in het voorjaar van 1613 uit Holland naar de Nieuwe Wereld toe. Twee daarvan, de *Tijger* en de *Fortuin,* verging het beter dan de rest. De *Fortuin* voer onder bevel van Hendrik Christiaensen die in Kleef (dat toen in Holland lag) geboren was, terwijl Adriaen Block de schipper van de *Tijger* was.

Wij hebben redenen om aan te nemen, dat dit niet de eerste keer was dat Adriaen Block de Nieuwe Wereld bezocht, maar dat hij reeds voor dien tijd Amerika bezocht had. Bij dat vroegere bezoek echter, zou hij niet als gezagvoerder gegaan zijn, maar als ladingopzichter op het schip van iemand anders. Over betrouwbare gegevens, om dit vast te stellen, beschikken wij echter niet.

Daarentegen bestaat er niet de minste twijfel omtrent de wijze waarop Block de reis van 1613 ondernam. Hij was toen beslist geen ladingopzichter meer, maar was kapitein in de volle beteekenis van het woord en bracht, als zoodanig, zijn schip veilig den oceaan over en liet in de Hudson het anker vallen. Wat er daarna gebeurde kunnen wij vertellen met de bondigheid van een zeventiende-eeuwsche kroniek.

Door zorgeloosheid van een der opvarenden vloog op een middag de *Tijger* in brand. Het was onmogelijk, haar te redden. Het schip zonk blijkbaar niet, doch werd volkomen onzeewaardig. Block en zijn mannen besloten daarop in de Nieuwe Wereld te overwinteren. Zij bouwden een paar houten huizen en voorzagen die van meubelen en de twee kachels, die zij van de *Tijger* gered hadden. Waar die twee huizen stonden, weten wij niet precies, maar in elk geval op den hoogen oever van het eiland Manhattan aan de Hudson.

Het moet een vrij zachte winter geweest zijn, want de kronieken melden niets van ontberingen. Zij hadden het zeker te druk om ziek te worden, want zij hamerden en zaagden den ganschen dag aan een kleine open boot, die zij voorzagen van materiaal uit de half verbrande *Tijger* en die zij (niet zonder gevoel voor humor) de *Onrust* noemden.

Zoodra de rivier ijsvrij was, begonnen zij het onbekende gebied der Mohikanen en Naraticonnen te onderzoeken. Zij kwamen door een nauwen rivierarm, die zij Hellegat doopten. Zij voeren de heele zeeëngte tusschen Long Island en het vasteland af. En toen zij alles met eigen oogen hadden gezien, wat er te zien viel tusschen Sandy Hook en Kaap Cod, keerden zij terug naar het Eiland der Groene Heuvelen, dat wij nu Manhattan noemen en waarop een deel van de stad New York staat.

Daar werden zij ontdekt door de bemanning van de *Fortuin,* die hun winter hadden doorgebracht met in Delaware handel te drijven met de Indianen en die op het punt stonden naar het vaderland terug te keeren. Volgens sommige autoriteiten keerden Christiaensen en Block samen terug. Volgens anderen bleef de laatste in de Nieuwe Wereld achter, maar zekerheid hieromtrent is er beslist niet, en aangezien de archieven uit dat tijdperk niet meer bestaan, zullen wij wel nooit achter de waarheid komen. En evenmin weten wij, wat er verder met onzen held Adriaen Block gebeurd is.

Sommige schrijvers beweren, dat hij nog verscheidene tochten gemaakt heeft naar her tooneel van zijn befaamde schipbreuk, maar dat schijnt hoogst twijfelachtig. Andere trachten te bewijzen, dat hij zich als eerzaam burger in Nieuw Amsterdam vestigde en daar op hoogen leeftijd stierf. Laten wij eerlijk zijn. Wij weten het niet en er bestaat een kans op een millioen, dat wij het ooit zullen weten. Maar wat zou dat? Adriaen Block heeft zijn taak vervuld en heeft haar zelfs buitengewoon goed vervuld. Hij had den grondslag gelegd voor een nieuw koloniaal rijk, dat onder andere omstandigheden zijn land tot de voornaamste mogendheid in Noord Amerika zou hebben gemaakt.

Het voorgaande lijkt onbillijk tegenover Henry Hudson. Ontdekte hij soms niet het eerst de groote rivier? Had Henry Hudson niet het eerst de Hollandsche vlag in dit deel van de wereld ontplooid?

Natuurlijk! Zijn lastgevers in Amsterdam, de Oost-Indische Compagnie, vonden zijn reis echter niet bepaald een succes en het groote publiek besteedde hoegenaamd geen aandacht aan deze hoogst belangrijke ontdekking. Zelfs de cartograaf van de Compagnie, de uiterst kundige Hessel Gerritsz, bracht de rivier niet aan op een kaart, die hij van Hudson's ontdekkingen in 1612 maakte, maar waarop hij wel alle aandacht besteedde aan diens reizen in de buurt van de Hudson Baai, die een jaar na zijn bezoek aan Manhattan plaats vonden.

Zonder Adriaen Block en diens zorgvuldig samengestelde "Figuurlijke Kaart" zou dit deel van Amerika's Oostkust denzelfden weg opgegaan zijn als Australië, dat de Hollanders in 1616 ontdekten. Lange jaren zou het slechts een aardrijkskundige naam gebleven zijn, een half vergeten stuk wildernis, goed voor zeeroovers om zich in te verschuilen. Het rapport van Adriaen Block, en vooral zijn kaart, hadden geleid tot de oprichting van een bijzondere handelsmaatschappij, die zich speciaal met de ontwikkeling der Nieuwe Wereld zou bezighouden.

Den 22sten April van het jaar Onzes Heeren 1625 zeilden vier koopvaardijschepen, *Macreel, Paert, Koe* en *Schaep* vanuit Texel naar Amerika. Een twaalftal jaren na de beroemde ontdekkingsreis van Adriaen Block had men eindelijk besloten een nederzetting te vestigen in die enorme, maar rijke wildernis, die "Nieuw Nederland" gedoopt was. De expeditie kreeg een vracht geschreven instructies mede en een daarvan beschreef nauwkeurig den bouw van een fort op het eiland "Manhattan", dat den naam "Amsterdam" zou krijgen.

Dat alles gebeurde meer dan 300 jaar geleden. Nu is het gehucht, dat zich destijds rondom de muren van het oude Hollandsche fort vormde, uitgegroeid tot de stad New York, het hart van een reusachtig land.

Albert Pinkham Ryder

Een romantisch en ernstig schilder
door Thomas Craven

Het achtste van een serie artikelen over Amerikaansche kunstenaars, door den kunstcriticus Thomas Craven.

Albert Ryder, een der nobelste Amerikaansche kunstenaars, werd in 1847 te New Bedford, een havenstad in Massachusetts, als zoon van een oude zeelieden-familie geboren. Twee zijner broers waren op zee, maar Albert verkoos kunstenaar te worden.

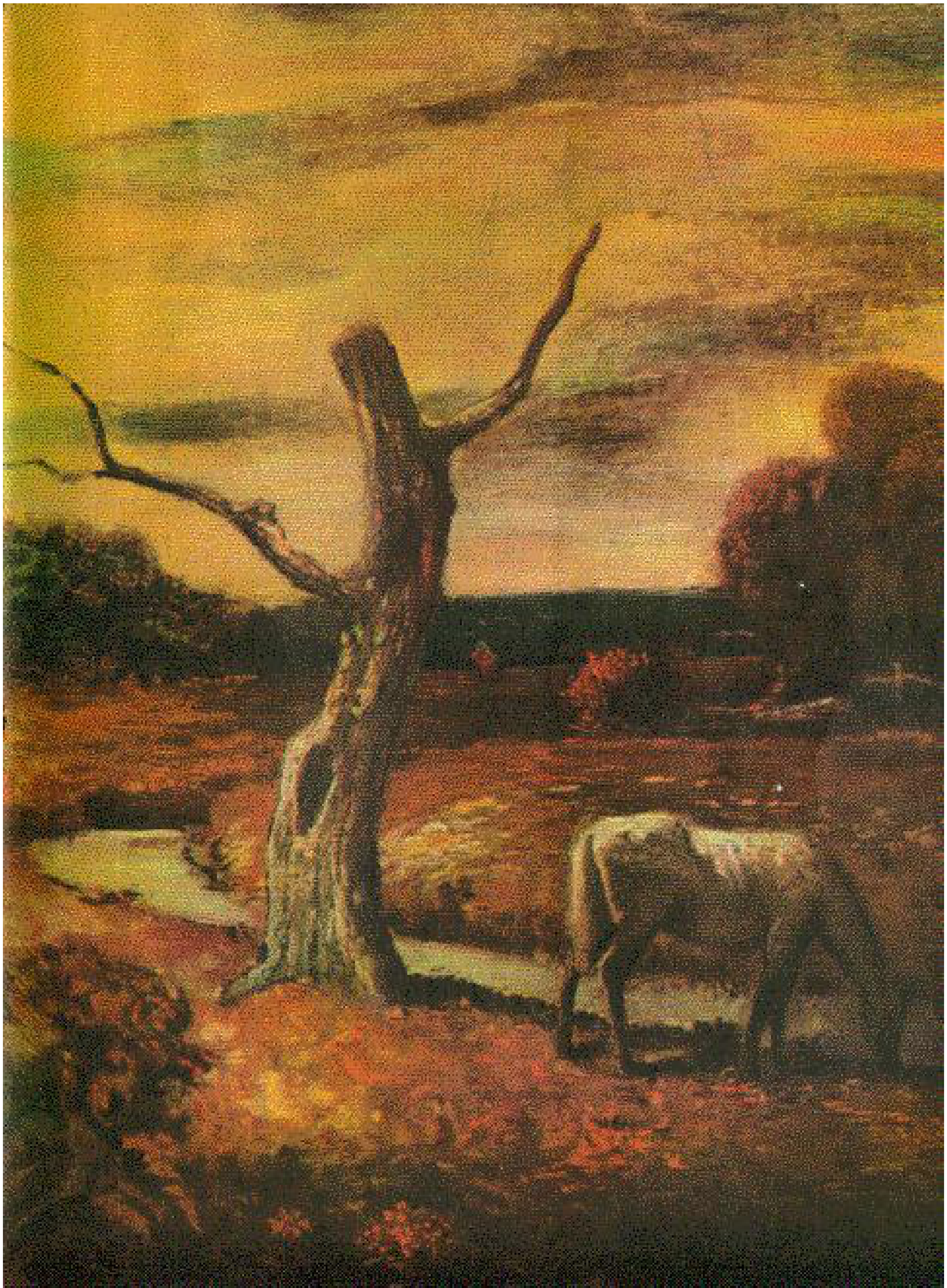
Reeds als kind geloofde hij, dat hem een groote taak wachtte. Wanneer hij zijn geliefkoosde onderwerpen op het doek vastlegde, zei hij wel eens: "Ik zie, dat mijn werk goed, zuiver en sterk is; ik zie de weiden en de zee op mijn doeken, alsof ze echt waren."

Ryder was een man van eenvoudige gewoonten. Hij bleef ongetrouwd en woonde gedurende den besten tijd van zijn leven alleen op een zolderkamer in New York. Na tien lange, moeilijke jaren, leek hem de opbrengst van zijn werken ruim voldoende om in zijn geringe behoeften te voorzien. Ryder had gemakkelijk zijn inkomen kunnen opvoeren, als hij meer productief zou zijn geweest; hij was echter een langzaam en nauwgezet werker, die zijn doeken jarenlang bij zich hield, alvorens ze de wereld in te zenden. Aan het eind van zijn dagtaak zwierf hij gewoonlijk langs den waterkant voor het bestudeeren en schetsen van schepen, of dwaalde hij door parken en bosschen om, zooals hij het noemde, "in het maanlicht te baden". In 1917 overleed hij.

Ryder's bijdrage tot de schilderkunst bestaat uit minder dan 150 kleine doeken in sombere kleuren, die zoo vaak vernist zijn, dat ze als emaille glanzen. De kunstenaar was een der meest romantische onder de Amerikaansche schilders; een dichter, die zijn verbeelding weet vast te houden; een scherp opmerker, die niet alleen de zee en schepen, maar ook het landschap van Nieuw Engeland door en door kende. Ryder schiep werken van een betooverende, schier bovennatuurlijke zuiverheid.

De schilder ging steeds met den grootst mogelijken eenvoud te werk en rangschikte zijn lijnen en kleuren op treffende wijze, zoodat hij, in zijn genre, een volmaakt kunstenaar genoemd mag worden.

GEDRUKT IN DE U. S. A.

Ryder's "Autumn Meadows" (Herfst-weiden) toont de bekoring van het ten eindespoedende jaar. (Zie reproductie)

Een boodschap

van

GENERAAL GEORGE C. MARSHALL

Chef van den Generalen Staf van het Amerikaansche Leger

OORLOG is de vreeselijkste van alle menschelijke tragedies . . . Desondanks kan het feit, dat onze strijdkrachten gelegenheid kregen om zich belangrijk uit te breiden en op het slagveld hun macht te toonen, van veel beteekenis zijn voor de toekomst. "Tirannen in spe" kunnen er de leering uit trekken, dat ons volk inderdaad een krachtige democratie vormt, bereid om zijn vrijheidsbeginselen te verdedigen tegen moedwillige aanvallen door Europeesche dictators of barbaren van den Stillen Oceaan. . . . Ons vermogen om den vijand te verslaan, . . . is in hooge mate te danken aan de zorgvuldig georganiseerde samenwerking der Britsch-Amerikaansche strijdkrachten, onder één enkel opperbevel. Dit was de sleutel tot al onze groote successen en tot de coördinatie onzer offensieven met de grootscheepsche veldtochten der Russische legers en met de Chineesche strijdmachten; ook werd het daardoor mogelijk de andere geallieerde strijdkrachten die zoo'n belangrijk aandeel in den oorlog hebben, op doelmatige wijze in te zetten . . . Laten wij onze verschrikkelijke opdracht vervullen als één groote heirschaar, de indrukwekkendste, die de wereld ooit heeft gekend . . . Daarna moeten de Vereenigde Volkeren hun vredes-problemen oplossen, op dezelfde logische wijze, welke hen in staat heeft gesteld om militaire verschillen te overbruggen, voor het volbrengen van de veel moeilijker taak, die het voeren van een wereldoorlog inhoudt.

G. C. Marshall

Uit een toespraak tot het "American Legion" op 18 September 1944